

nt

naš tednik

LETO XLIII. Številka 30 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 26. julija 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

TA TEDEN V NAŠEM TEDNIKU:

EL je sestavila svoje predsedstvo in se zavzema za volilno reformo
strani 2 in 3

Aktualni intervju s predsednikom EL Andrejem Wakounigom

Kmetje se pripravljajo na dvojne volitve
stran 4

Če si z veseljem in s srcem kmet, je lepo kmetovati
Naš gost: Marijan Olip iz Sel
stran 5

Rade Savić

SAK bo šel z enim legionarjem v prvenstvo — z dvema v pokal

Naslednjo sredo bosta nastopila oba legionarja SAK: Rade Savić in Čamir Bradžanovič.

strani 14 in 15

Čamir Bradžanovič

ARMADA SE UMIKA IZ SLOVENIJE — TODA VOJNA NA HRVAŠKEM

Jugoslovanska armada se bo v teku treh mesecev popolnoma umaknila iz Slovenije. To je bila vest, po kateri so si Slovenci vsaj za trenutek oddahnili. V praksi pomeni umik armade priznanje suverenosti in samostojnosti Slovenije. Medtem pa se je začela vojna na Hrvaškem. Po neuspešnem zaključku ohridskega srečanja, kjer Stipe Mesić in dr. Fran-

jo Tužman nista sprejela skupne izjave, so se spopadi na Hrvaškem okrepili. Vojna je doslej terjala že nešteto žrtev, med katerimi so tudi civilne osebe.

V Sloveniji pa medtem pričakujejo vrnitev slovenskih vojakov, ki so morali služiti v Jugoslovanski armadi. Slovenski politiki se trudijo, da bi čimprej lahko dobili slovenske državljane iz JAL, saj

grozi na jugu izbruh popolne vojne.

V Sloveniji se prebivalci še vedno trudijo za popravo škode, ki jo je povzročil okupator. Bralci Našega tednika so darovali v ta namen že nad 600.000 šilingov. S tem denarjem bomo pomagali osebam, ki so v tej vojni utrpeli veliko škodo, pa jim je sicer nihče ne bi pomagal omiliti.

Več na straneh 2, 3 in 9

PRIPRAVLJAJO 4. DEL: „VAS OB MEJI“

FILM O VPLIVU SAMOSTOJNE SLOVENIJE NA KOROŠKE SLOVENCE

Film „Vas ob meji“ („Das Dorf an der Grenze“) je pred leti močno razburkal koroške duhove. Zlasti veliko prahu je dvignil tretji del, ki je sprožil značilen val protestov Heimatdiensta, koroške publicistike ter politikov s tedanjim deželnim glavarjem Wagnerjem na čelu. Sedaj so se odločili producirati četrti del filma. Obravnaval bo vprašanje, kako vpliva nov razvoj v Sloveniji oz. njena osamosvojitve na položaj koroških Slovencev.

Thomas Pluch, avtor filmske knjige, je v pogovoru z Našim tednikom dejal, da začenja v zadnjih mesecih koroški večinski narod spreminjati svoj odnos do Slovencev. Vzrok da so politične spremembe v Slo-

veniji. Pluch: „Te ustvarjajo tudi pri nacionalističnih Korošcih simpatije do Slovencev, ker se le-ti borijo za svobodo.“ Pluch sam zagovarja suvereno Slovenijo, ne more pa z gotovostjo oceniti njenega nadaljnega

razvoja.

Seveda v filmu ne bo manjkalo tudi Haider. V kateri vlogi točno, tega nam Pluch še ni mogel povedati. Pluch: „Filmsko knjigo bom začel pisati šele v letošnjem septembru ali oktobru in jo končal decembra. Zato danes še ne morem podrobneje predstaviti vsebine filma.“

Vsekakor pa je odločna želja Avstrijske televizije, da pokaže četrti del filma (skupno s prejšnjimi tremi) junija 1992 — v mesecu razglasitve samostojne Slovenije.

-Kuj-

Apel na občinske odbornike:

Zahtevajte zaprtje Krškega!

Koroška iniciativa „Alpe-Jadran brez atomskih naprav“ je pozvala vse koroške občinske odbornike, naj sprejmejo v občinah sklepe za zaprtje jedrske elektrarne Krško. Tako bi bili tudi deželni politiki prisiljeni ustrezno ukrepati.

Iniciativa predlaga, naj vprašanje zaprtja najprej obravnavajo v referatu za zaščito okolja, občinski svet pa naj potem sprejme ustrezen sklep.

V pogovoru z Našim tednikom je vodja iniciative Pepo Mandl konkretiziral zahteve in mdr. predlagal, da si naj stroške za zaprtje jedrske elektrarne razdelijo prizadeti. Slovenija, Hrvaška in Furlanija naj bi nosili 1/2 stroškov, Koroška, Štajerska in avstrijska zvezna vlada pa vsaka po 1/6.

KOMENTAR

Pod naslovom „Kaj prikriva umik“ zagrebški Večernji list razglablja najbolj fantastična ozadja nedavnega sklepa zveznega predsedstva o umiku vojske iz Slovenije. Za lase se jim zdi privlečena razlaga generala Veljka Kadjičevića, da se vojska umika zaradi tega, ker je Slovenci ne marajo. Vojske Slovenci namreč nikdar nismo kaj prida oboževali.

Zagreb se nagiba k razlagam o nekakšni srbsko-slovenski tajni pogodbi, po kateri naj bi dežela na sončni strani Alp vojsko podkupila, češ, umaknite se iz Slovenije, saj tukaj tako ali tako nimate kaj iskati, mi

Motnje na zvezah

pa vas bomo še naprej denarno podpirali.

Diplomacija pa ni ljubezenska pesem, niti visoka Salomonova knjiga modrosti, diplomacija je najprej in predvsem najvišja možna stopnja egoizma, očiščenega slehernih čustvenih primesi. Tu etika nima kaj početi!

Za Slovenijo je namreč čisto vseeno, kje bodo potekale južne in vzhodne hrvaške meje — na Kolpi, Savi, Neretvi ali kje drugje, za nas je bistveno, da je Balkan čimdlje.

Pa še nekaj: ko je v Sloveniji divjala najbolj krvava vojna, gospoda iz Zagreba niti s prstom ni mignila, da bi zaustavila prodirajoče tanke pri Brežani ali Karlovcu. Še dobro se spominjam kontaktne televizijske oddaje, ki je hkrati in v živo potekala iz ljubljanskega ter zagrebškega studia. Bil je drugi dan vojne. Na naši strani je v oddaji med drugimi nastopal Janez Janša v vojaški uniformi, na hrvaški pa predsednik tamkajšnje vlade Josip Manolić. Ko so s slovenske strani jela prihajati neprijetna vprašanja o hrvaški pomoči, jo je Manolić jadrno ucvrl iz studia, češ da ima sestanek vodstva, „vrhovništva“. Konec koncev tudi Hrvatje nikjer ne zanikajo, da je sklep o umiku armade iz Slovenije posledica modre politike slovenskega vodstva. Hrvatji tega ne znajo. In v tem je njihova tragedija!

Tadej Bratko

Švicarsko-slovensko srečanje v Žalcu

V nedeljo, 28. julija 1991, ob 16. uri bo v kulturnem domu v Žalcu pri Celju srečanje Slovencev in Švicarjev, ki se hočejo truditi za intenzivnejše sodelovanje med Slovenijo in Švico. Preditelj je društvo „Slovica“ (slovensko-švicarska konfederacija).

Gostje iz Švice bodo mdr. dr. Paul Parin (pisatelj), Marjan Gruden (tajnik GBH), Traugott Biedermann (publicistka) in zastopniki slovenskih društev v Švici (Lipa, Frauenfeld, Planika, Wintertur, Soča, Schaffhausen, Triglav, Zürich). Slovenijo bodo zastopali mdr. župan občine Žalec prof. dr. Milan Dobnik, minister dr. Janez Dular, in France Tomšič.

Italijanski zunanji minister podpira olimpijske igre leta 2002 ob Tromeji

Nadaljnji korak za izvedbo zimskih olimpijskih iger leta 2002 na Koroškem, v Sloveniji in Furlaniji je bil storjen konec preteklega tedna v Beljaku. Italijanski zunanji minister prof. Gianni de Michelis je poudaril, da bo Italija podprla taka prizadevanja. Koroški deželni športni referent dr. Peter Ambrozy je zahteval oficialne podporne izjave olimpijskih komitejev Slovenije, Italije in Avstrije. Še letos pa naj bi prišlo do pogovora s predsednikom Mednarodnega olimpijskega komiteja Juaonom Antoniom Samaranchom. MOK se je letos načelno že izrekel za izvedbo iger v dveh državah. Vprašanje je, ali ta nova ureditev velja tudi za izvedbo iger v treh državah.

PISMO IZ SLOVENIJE

Nagnali smo vojsko — in kaj zdaj?

Poslanci v slovenskem parlamentu so z grenkim smehljajem dvignili roko in glasovali za sprejem Brionske deklaracije. Marsikdo je imel to dejanje za kapitulacijo naše dežele. Toda človek obrača, Bog obrne, pravi stari pregovor. In pregovori so običajno plod kolektivne ljudske modrosti. Tudi tokrat se je izkazalo, da ima slovensko vodstvo še eno železo v ognju. Že čez dva dni je predsedstvo Jugoslavije kot vrhovni komandant Jugoslovanske armade sprejelo sklep o popolnem umiku vojske iz Republike Slovenije. Proti je glasoval edinole Stipe Mesić, zvezni predsednik in predstavniki Hrvaške. Povsem razumljivo. Umikajoča se vojska, ki naj bi bila namenjena v Srbijo in Bosno, se bo valila skozi hrvaške province, ki so že zdaj v vojnem požaru, kar bi pomenilo prilivanje olja na ogenj.

Medtem so vojaki v obmejnih pasovih že začeli organizirano in brez najmanjših incidentov v spremstvu slovenske policije zapuščati svoje stražarnice in se umikati v kasarne. Tam se pripravljajo na dokončen odhod iz Slovenije. Jugoslovanska armada bo morala našo deželo zapustiti v treh mesecih. Cel svet je onemel ob tem nenavadnem in nikakor pričakovanim preobratu in začel Sloveniji ploskati. Gre za neverjeten uspeh Kučanove in Peterletove diplomacije ter vrhunske pogajalske zvižčnosti dr. Janeza Drnovška.

A kljub vsemu stvari le niso tako enostavne. Vojaški jastrebi pod vodstvom generala Adžiča so v vrhniški kasarni zveznega obrambnega ministra Veljka Kadjičevića obsodili veleizdaje, ter mu poslali protestno pismo; letalski polkovnik Bajič iz Bihača pa je nad Slovenijo že poslal mige s smrtnosnim tovorom. Iz neznanega vzroka so se letala, ki so bila že v zraku, obrnila, in z napadom ni bilo nič. Vrstijo se sabotaže: pri Brestanici je bil razstreljen daljnovid, pa še eden na Štajerskem, pritatjene grožnje Sloveniji je izza prikrajkov slišati vsake toliko časa.

A slovenska vlada je nekaj za trdno sklenila: vojska, ki bo zapuščala našo prelepo deželo, bo morala pustiti na sončni strani Alp za toliko milijard dolarjev tehnike in opreme, kolikor je Slovenija zanjo plačala v zvezni proračun v zadnjih petinštiridesetih letih. To pomeni, da bodo vojaki odpeketai praktično goli in bos, pa če bo komu prav ali ne. In prav tu se skrivajo nove pasti!

Hrvaška v ognju

Namerno smo se nekoliko dlje zadržali v Sloveniji. Medtem pa se je v sosednji Hrvaški razbesnela čisto prava vojna, ki ne jenja ne podnevi ne ponoči. Trupel ter ranjencev se je nabralo že toliko, da jih nihče več ne prešteva. Kaže, da ne gre zgolj za etnični spopad med Srbi in Hrvati, temveč za pravo okupacijsko agresijo Srbije na Hrvaško. Po strategiji, ki jo uporabljajo srbski četniki (in na njihovo stran je odkrito pristopila tudi Jugoslovanska armada), gre sklepati, da si Srbija zarisuje nove meje svoje velike države. V tej brutalni vojni so začeli uporabljati prav vsa sredstva, le še strupenih plinov ne.

Ohridsko omizje jugoslovanskih republiških predsednikov in zveznega predsedstva ni prineslo čisto nič novega; ali pač: Hrvaški so postavili ultimatum, naj razoroži svojo milico in Narodno gardo, nakar bi tudi četniki in vojska odnehali. Tej prozornosti Tužman ni nasledel in je takoj zapustil sestanek ter že čez dobro uro hrvaško ljudstvo po televiziji pozval na sveto vojno za osvoboditev domovine. Oznani je, da bo Hrvaška uporabila prav vsa sredstva in vse svoje sile, da bi ohranila svobodo, neodvisnost in oze-mejsko celovitost „Lijepa naša“.

Žal zaenkrat Hrvatom na bojnem polju slabo kaže. Mrtvi in ranjeni se večajo na njihovi strani, srbski četniki pa so ubrali taktiko gverilskega vojskovanja od vasi do vasi, od hiše do hiše, od rova do rova. Razvila se je prava pozicijska vojna, kjer srbsko orožje utihne le takrat, ko je ubit zadnji četnik. To pa hrvaške sile izjemno izčrpava. Slejkoprej si bodo morali zamisliti novo taktiko ter zamenjati nekaj nesposobnih ministrov.

S. K.

ENOTNA LISTA SE BO POGAJALAA VOLILNO REFORMO

Deželna Enotna lista, ki je bila ustanovljena letos konec junija, je imela pretekli torek svojo prvo redno sejo, na kateri so odborniki sestavili delovni načrt ter razdelili tudi funkcije.

Jeseni se hoče Enotna lista posvetiti predvsem volilni reformi na deželni ravni. S predstavniki posameznih deželnih strank in s klubskimi šefi zveznih strank bo imela Enotna lista politične pogovore, v katerih bo zahtevala reformo volilnega reda v to smer, da bodo tudi manjšinske stranke lahko dosegle mandat v deželnem zboru. Predvsem naj bi to veljalo za narodnostne stranke, kakršna je Enotna lista.

Jeseni bo Enotna lista na posebni klavzuri sestavila tudi svoj delovni program, ki bo osnova za delo v prihodnje. Pri tem hočejo odborniki upoštevati predvsem želje podeželskih samostojnih list, ki so sprožile reformo letos junija. Po razpustu Kluba slovenskih občinskih odbornikov in Koroške enotne liste je njihovo administrativno in politično delo prevzela Enotna lista, ki naj bi v prihodnje prevzela bistveno politično delo slovenske narodne skupnosti.

Še to jesen se bo Enotna lista s svojim predsednikom Andrejem Wakounigom predstavila slovenski vladi ter političnim ustanovam na Koroškem. Predvsem pa hoče Enotna lista vzpostaviti stike z vsemi manjšinskimi strankami v Evropi. Pri tem je že mišljeno na ustanovitev Združenja evropskih manjšinskih strank.

Silvo Kumer

Predsedstvo Enotne liste:

Predsednik: Andrej Wakounig
Podpredsednika: Franc-Jozef Smrtnik in dipl. inž. Hanzi Mikl
Tajnik: mag. Peter Waldhauser
Namestnik in tiskovni referent: prof. Jože Wakounig

Finančni referent: Hanzej Draga-schnig
Namestnik: Vili Moschitz
Odbornika: Sabina Nachbar in Jurij Mandl. V odbor je bil kooptiran vodja tajništva Bernard Sadovnik

AKTUALNI INTERVJU S PREDSEDNIKOM ENOTNE LISTE ANDREJEM WAKOUNIGOM**Jeseni velja naša pozornost kmečkoborskim volitvam**

Andrej Wakounig je bil izvoljen za predsednika Enotne liste. Ta odslej združuje slovenske občinske odbornike na deželni ravni, pod svojim okriljem pa ima tudi kmete, ki se že pripravljajo na kmečkoborske volitve. Andrej Wakounig je v intervjuju z Našim tednikom zavzel kratko stališče do aktualnih vprašanj.

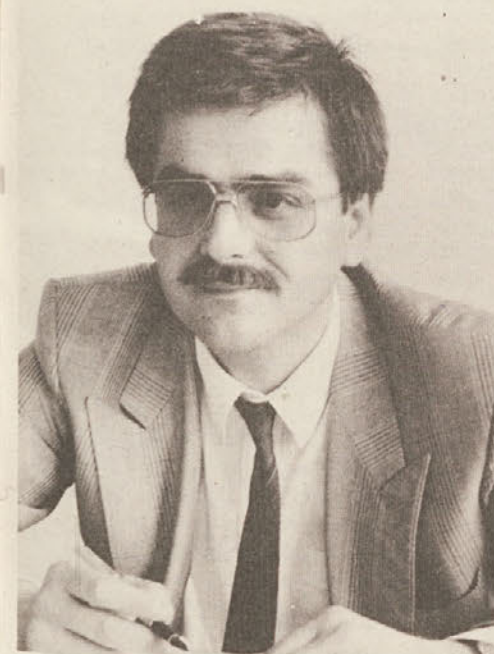
NT: Želja po poenotenju je prišla predvsem iz baze, s podeželja. Zdaj so seveda tudi pričakovanja naših ljudi velika. Bo Enotna lista lahko uresničila upanja in potrebe, ki stojijo zdaj pred njenim „pragom“?

Wakounig: Najprej je treba povedati, da smo administracijo — ki je bila prej razdeljena na Klub slovenskih občinskih odbornikov in KEL —, hitro in eficientno poenotili. Zdaj bomo lahko delali v eni pisarni v Celovcu bolj efektivno in bomo lahko dejansko nudili servis našim podeželskim frakcijam. Politično enotnost pa v naših samostojnih občinskih frakcijah odborniki že dolgo prakticirajo. Zato sem prepričan, da bo tako tudi v de-

želni Enotni listi. Če se bomo vsi trudili za skupne cilje, bomo lahko tudi uspešni.

NT: Eden takih skupnih pomembnih ciljev je sprememba volilnega reda. Bo možno do naslednjih volitev najti z večinskimi strankami tako soglasje, da bo tudi Enotna lista zastopana v deželnem zboru?

Wakounig: V ta namen bomo imeli jeseni pogovore s strankami, tako na deželni kakor tudi na zvezni ravni. Načelno so posamezne stranke o tem vprašanju že razpravljale oz. razmišljale, konkretno pa so se doslej razjasnili le svobodnjaki, ki imajo sicer pozitivno stališče. Celotno razpravo je treba videti tudi pod vidikom, da se Avstrija hoče vključiti v Evropsko gospodarsko skupnost in se tudi na drugih področjih trudi za integracijo v Evropo. Pri tem seveda ne bo mogla mimo manjšinskih pravic. V drugih evropskih državah, npr. v Danskem, je država z volilno reformo omogočila manjšini vstop v deželni zbor. Mimo tega tudi Avstrija ne bo mogla.

”
Politično enotnost pa v naših samostojnih občinskih frakcijah odborniki že dolgo prakticirajo. Zato sem prepričan, da bo tako tudi v deželni Enotni listi.

NT: Tesno v sklopu s temi zahtevami je tudi evropsko manjšinsko pravo.

Wakounig: Enotna lista bo skušala ustanoviti evropsko združenje manjšinskih strank. To bo pomembno pri sestavljanju evropskega manjšinskega prava, katerega evropske države ne bi smele sestavljati brez sodelovanja manjšin samih.

NT: Prvi kontakti z drugimi manjšinskimi strankami že obstajajo. Računate s podporo vseh?

Wakounig: Na vsak način, to je skupen interes vseh manjšin. V naših prizadevanjih — tudi v vprašanju volilne reforme — nas npr. zelo podpira Südtiroler Volkspartei, ki ima gotovo tehtno besedo, in to ne samo v Avstriji in Italiji. Nekateri manjšine, kakor Danci v Šleziji, pa so v razvoju že znatno pred nami, ker je bila država bolj odprta v teh

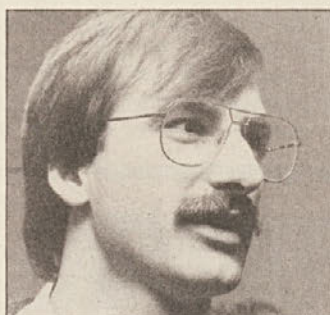
vprašanjih. Manjšine, ki si bodo morale pravice šele priboriti, pa imajo še poseben interes za skupno sodelovanje.

NT: Novembra so na programu kmečkoborske volitve. Kakšen pomen ima kmečko zastopstvo za EL?

Wakounig: Kmetijska zbornica je edini deželni gremij, v katerem smo zastopani tudi z našo samostojno listo. Skupnost južnokoroških kmetov je pomemben del samostojnega političnega gibanja. Kot takemu mu velja vsa podpora. Zato bomo jeseni posvetili naše delo tem volitvam, pa tudi naše podeželske frakcije bodo po svojih močeh pomagale. Glavno delo pri teh volitvah pa seveda leži na kmetih samih, ki bodo v nedeljo sestavili svojo kandidatno listo. Prepričan sem, da bodo to spet možje, ki bodo v Kmetijski zbornici uspešno zastopali slovenskega kmeta.

NOVEMBRA ČAKAJO KMETE DVOJNE VOLITVE

Zbornična svetnika Janko Zwitter in dipl. inž. Štefan Domej sta zastopala kmete v Kmetijski zbornici. Dipl. inž. Hanzi Mikl pa se je predvsem trudil za izobraževanje kmetov v KIS.

KIS — ustanova, ki ustreza potrebam slovenskega kmeta

Pod režijo dipl. inž. Hanzija Mikla in dipl. inž. Štefana Domeja je bila KIS ustanovljena decembra 1989. V sorazmerno kratkem času je KIS razvila svojo izobraževalno dejavnost. Do takrat so se kmetje lahko posluževali le ponudb Kmetijske zbornice v Krastowitzu, kjer pa ne upoštevajo dvojezičnosti. Kljub številnim prošnjam in zahtevam Kmetijska zbornica ni bila pripravljena nuditi dvojezičnih šolanj. KIS je to vprašanje rešila; slovenski kmet se je — tako bi lahko rekli — postavil na lastne noge.

To sta konec koncev priznala tudi Kmetijska zbornica in kmetijsko ministrstvo na Dunaju, ki je mdr. obljubilo finančno podporo.

Cilj KIS je vsekakor postati enakovreden partner enojezični izobraževalni dejavnosti v Krastowitzu.

Samopomoč tudi na strojnem področju

Z ustanovo Strojnega krožka, ki

ga vodi Franc Wutti iz Globasnice, je bil storjen nadaljnji pomembni korak za slovenskega kmeta. S samopomočjo so si kmetje izboljšali gospodarski položaj, saj zaradi sodelovanja v Strojnem krožku lahko privarčujejo precejšnje stroške. Krožek, ki deluje od leta 1988, je natelet na velik in dober odmev in ima že več ko 120 članov.

V kmetijskih šolah tudi slovenščina

Neposredno delo v Kmetijski zbornici se je za Skupnost južnokoroških kmetov zelo obrestovalo. Kar zadeva slovenščino, se le-ta lahko poučuje kot prosti predmet

na vseh koroških kmetijskih šolah. Vendar je potrebno sorazmerno visoko število prijav, namreč 12. V preteklem šolskem letu je bil zaradi tega združen slovenski pouk v Št. Rupertu. Zastopniki Skupnosti južnokoroških kmetov bodo skušali v prihodnje doseči, da bo možna na vsaki šoli tudi slovenska skupina, z nižjim številom prijav.

Druge frakcije so v tem vprašanju sprejemljive za pogovor. Tako je dobil dipl. inž. Štefan Domej od svobodnjakov mesto v sosvetu za kmetijske šole pri deželni vladi. Po tej poti je večino gotovo laže opozoriti na potrebe slovenske narodne skupnosti, posebno še slovenskega kmeta.

Vabilo na DEŽELNO ZBOROVANJE

Skupnosti južnokoroških kmetov, ki bo v nedeljo, 28. 7. 1991, ob 9.30 uri v Domu v Tinjah

Dnevni red:

1. Pozdrav in uvodne besede
2. Poročili zborniškega svetnika Janka Zwitterja in zborniškega svetnika dipl. inž. Štefana Domeja
3. Razprava o poročilih
4. Izvolitev prvih deset kandidatov SJK za volitve v kmetijsko zbornico
5. Izvolitev frakcijskega vodja SJK
6. Diskusija o preimenovanju imena
7. Diskusija o predlogih za volilni program SJK
8. Besede gostov
9. Razno

Prosimo Vas, da se deželnega zborovanja zanesljivo udeležite. Zborovanje bomo zaključili s skupnim kosilom.

Letos novembra bodo kmetje volili svoje zastopnike v Kmetijsko zbornico ter — in to je novo — tudi v občinski kmetijski svet. Zato so priprave pri Skupnosti južnokoroških kmetov že v polnem teku. V nedeljo bo v Tinjah deželno zborovanje, in zastopniki bodo prebrali delovno poročilo.

Le-to pa je vsekakor pozitivno, čeravno se vedno najdejo kritiki, ki bi radi videli še več vidnih rezultatov. Po kmečkoborskih volitvah leta 1986 so si slovenski kmetje končno ustanovili lastno izobraževalno ustanovo, ki je vsestransko priznana, tudi od Kmetijske zbornice.

Pozornost tudi volitvam v občinske kmetijske svete

Prvič bodo kmetje volili poleg zastopstva v kmetijsko zbornico tudi zastopnike v občinski kmetijski svet, ki je svetovalni organ občinskemu svetu, županu in kmetijske-mu referatu.

Skupnost južnokoroških kmetov prireja v vseh južnokoroških občinah sestanke, na katerih sestavljajo tudi krajevne občinske liste. V nekaterih občinah ima Skupnost južnokoroških kmetov celo možnost, da doseže relativno večino in s tem stavi predsednika. To so mdr. občine Pliberk, Šmihel, Globasnica in Sele.

V nedeljo bodo kmetje v Tinjah postavili svojih prvih deset kandidatov na deželni ravni. Diskusija bo ob robu tekla tudi o spremembi imena. Predlog je, da bi se Skupnost južnokoroških kmetov preimenovala v Skupnost koroških kmetov. Bo, kakor bo, odločilno bo delo!

Silvo Kumer

OBČNI ZBOR POSOJILNICE-BANK ZILA

V ponedeljek, 17. julija, je bil redni občni zbor Posojilnice-Bank Zila za poslovno dobo 1990. Na dnevnem redu so bile tudi volitve: novi predsednik upravnega odbora je Martin Wiegele iz Beljaka. Zamenjal je dosedanjšega predsednika Francija Wuttija.

Posojilnica-Bank Zila, ki ima svoj sedež v Beljaku, v Bistrici na Zili in na Ločilu pa poslovalnici, šteje trenutno 483 članov s 7.103 deleži. Leta 1990 je lastni kapital znašal 9 milijonov šil. in se je v primerjavi z letom 1989 povečal za 40 % (!). Tudi drugi pokazate-

lji izkazujejo lepe prirastke. Bilančna vsota (124 milijonov šil.) je narasla za 19 %, hranilne vloge (105 milijonov šil.) za 16 %, izposojila pa za 20 %.

Navzoči člani so zračunali zaključek za l. 1990, ki ga je prebral in razložil strokovni revizor

zveze Janko Oitzl in so ga soglasno odobrili (revizijsko poročilo je podal višji revizor Franc Krištof). Prav tako soglasno so izvolili novi upravni in nadzorni odbor.

Upravni odbor sestavljajo: Martin Wiegele (Beljak) — predsednik, inž. Marko Gallob (Vrba) — podpredsednik ter odborniki Franc Wutti (Ločilo), Janez Mešnik (Gorje), Jožef Schnabl (Drašč), Ignac Wiegele (Zahomc), dr. Ludvik Druml (Ziljska Bistrica),

Rudi Pichler (Goriče) in dipl. inž. Hanzi Mikl (Ločilo). V nadzorni odbor so bili izvoljeni: mag. Marjan Gallob (Brnca) — predsednik, Jožef Mikl (Ločilo) — podpredsednik in odborniki mag. Urban Popotnik (Ziljska Bistrica), Franc Wiegele (Zahomc), Karl Samonig (Beljak) ter Valentin Kargl (Bače).

Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik celovške Zveze slov. zadrug Antonič. Ziljskim združnikom je čestital k poslovnim uspehom, hkrati pa opozoril, da bo treba resno razmišljati o povečanju poslovnih prostorov v Beljaku. Tako bi bilo možno poslovanje ustanove še razviti. -kuj-

„ČE SI Z VESELJEM IN S SRCEM KMET, JE LEPO KMETOVATI!“

Naš današnji sogovornik je navdušen in z vsem srcem gorski kmet iz Sel. Marjan Olip, star 37 let, je leta 1978 od mame prevzel kmetijo in jo zdaj vzorno obdeluje. Poleg kmetijstva se rad udejstvuje tudi s petjem (17 let je bil predsednik KPD „Planina“), pa tudi z občinsko politiko. Bil je celo občinski odbornik EL v Selah, trenutno pa je odbornikov namestnik.

Ustvaril si je družino (z ženo imata tri otroke), s katero je na kmetiji v Selah v prvi vrsti rad povezan z naravo. Olip: „Iz dneva v dan opažaš, da daješ naravi nekaj, kar ti nekoč vse povrne!“

Z Marjanom Olipom se je pogovarjal Franc Sadjak.

NAŠ GOST: MARJAN OLIP

NT: Kmetovanje na hribih je znatno težje kakor v ravnini. Kako in v kakih razmerah opravljate delo na polju in v gozdovih? Je kmetovanje na hribih sploh donosno?

Olip: Prigospodarim si seveda vedno nekaj. Vprašanje pa je, če od tega lahko tudi živiš. Trenutno je položaj v Selah tak, da kmetje od samega kmetovanja skorajda nismo zmožni obstajati. Le redko-kdo je polnopoklicni kmet, ki živi samo od kmetovanja. Vendar se meni in tudi drugim kmetom ne zdi pomemben predvsem pridelek, ampak v prvi vrsti obdelovanje tega, kar imaš. Obdelava polj, travnikov in gozdov je v našem času bistveno lažja kakor prej, ko so moji, naši predniki s primitivnim orodjem obdelovali polja. Zato o težkih razmerah v gorskem kmetovanju nočem niti govoriti.

NT: Na kaj se pri gospodarjenju v prvi vrsti osredotočate?

Olip: Pri meni je najvažnejša govedoreja, kar je pri gorskih kmetih sploh zelo pogosto. Moj edini osebni dohodek na kmetiji pravzaprav izvira samo od prodaje goved. Malo je tudi lesa, katerega pa ne prodajam, temveč samo čistim.

NT: Vam število govedi in površina gozdov zadostuje za primeren dohodek?

Olip: Moram reči, da nimam dovolj živine, ki bi mi gospodarsko omogočala zadosten dohodek. Seveda bi lahko dodatno še les prodal, vendar to iz različnih (osebnih) razlogov ni mogoče. Sam želim namreč zapustiti naslednji generaciji, kolikor je pač mogoče, iste možnosti, kakršne so meni zapustili. Ker ne uporabljam posebnih gnojil (samo naravna), se tudi to

pozna pri dohodku. Zato pa lahko opozorim na nedvomno kakovost mojih pridelkov.

NT: Gorski kmetje so deležni tudi nekaterih podpor Kmečke zbornice. Kako visoka je ta podpora?

Olip: Podpora je precej skromna. Tako znaša vsota vseh podpor, ki sem jih deležen (podpora gorskemu kmetu, podpora za neoddanje mleka, podpora za ohranitev pokrajine) nekaj več ko 10.000

zbornico, bo letos verjetno edini zastavljeni cilj: obdržati drugi mandat. Mislim, da bi bil ta dosežek že velik in zadosten uspeh. Sploh pa je pot SJK v zadnji delovni periodi bila povsem prava. Ta pot se naj nadaljuje.

„V skupnosti je moč“

NT: Ali ste bili z zastopnikoma SJK, Zwitterom in Domejem, zadovoljni?

Olip: Zelo. Zwitter in Domej sta kakor dvojica glasov pri „pevskem

konkurenčnost na kmetijskem trgu še veliko večja. Kako Vi mislite uspešno sodelovati?

Olip: Za manjše kmete bo pristop seveda škodljiv. Vendar menim, da bodo mali kmetje lažje preživeli kakor srednji. Za mojo kmetijo pa lahko prepričljivo povem, da bom nekako že preživel. Nam, malim kmetom, pristop ne bo hudo škodoval. Težave pa nam bodo ustvarili finančno krepkejši trgovci, ki bodo male kmetije odkupili in nato divjali po naših lepih krajih.

NT: Ali bi kmečki poklic zamenjali s kakim drugim?

Olip: Moram reči — ne! Odločil sem se za ta poklic, ki moje življenje popolnoma izpolni. Obveznosti imam prav tako kot drugi v svojem poklicu; tudi čas za počivanje si lahko privoščim. Vrh tega sem tesno vključen v naravo, kar me osebno zelo veseli in popolnoma zadovolji. S srcem in z dušo sem rad gorski kmet, zato je zame lepo kmetovati.

NT: Donos pri gorskih kmetih je večinoma zelo skromen, tudi druge težave se vrstijo, tako da se vriva vprašanje o smiselnosti gorskega kmetovanja.

Olip: Moj cilj je, da preživim in živim tam, kjer ravno sem. Iz tega sledi moja neizmerna ljubezen do domovine, povezana s kmetovanjem. Ljubezen do domače grude je bistvena. Gorsko kmetovanje pa je nujno potrebno, kajti v nasprotnem primeru bi bile naše planine in gore povsem zaraščene. Naloge in cilji gorskih kmetov so namreč še mnogi drugi, kajti pomembna je tudi zaščita narave. Naravo namreč vsi radi vidijo samo v lepi, čisti obliki. Na žalost pa jo le redki tudi ščitijo.

NT: Hvala za pogovor!

„S srcem in z dušo sem rad gorski kmet!“

šilingov na leto. Ker obdelujem področje cone 2 (cona je uvrščena po strmini področja), ki je pravzaprav nizka, je podpora toliko manjša. Vendar so verjetno vsi koristniki podpor istega mnenja, da je le-ta enostavno premajhna. Sicer tudi nabavo strojev malo podpirajo, vendar to ni vredno niti omembe.

NT: 17. novembra 1991 so spet volitve v Kmetijsko zbornico. Ali je samostojen nastop koroških Slovencev sploh smiseln?

Olip: Vsekakor. Samostojen nastop koroških slovenskih kmetov je smiseln že zato, da pokažemo svojo prisotnost. Razen tega so bili tudi vidni uspehi.

NT: Kaj pričakujete od naslednje samostojne kandidature SJK (Skupnosti južnokoroških kmetov)?

Olip: Ker smo zadnjič le tesno pridobili drugi mandat v Kmečko

oktetu“. Oba imata dobre glasove, vendar eden trga, drugi pa opravlja mirno pot v ozadju. Ta ubranost se naj ne razdvoji. Oba skupaj sta zagotovilo uspešnega samostojnega nastopa na kmečkozborskih volitvah 19. novembra 1991. Opozarjam pa tudi na enotnost vseh slovenskih kmetov, ki so upravičeni voliti. Za vse slovenske kmete naj velja pregovor, ki pravi — v skupnosti je moč!

NT: Novo v načrtu Kmečke zbornice je tudi zastopnik kmetov na občinski ravni. Kaj pravite k temu?

Olip: Če je zastopnik občine zupanja vreden, se bo novost gotovo tudi uveljavila. Ker pa še ni jasnih predstav, pa le težko več o tem povem.

NT: Po vsej verjetnosti bo Avstrija pristopila k Evropski gospodarski skupnosti (EG). Tam bo

Slovenski papirničarji

prodirajo na madžarski trg

Trgovska firma Hago iz Celovca, katere ustanovitelji so slovenski papirničarji in grafiki, bo 1. avgusta odprla novo predstavništvo v Budimpešti. S tem se bo Hago, ki že ima predstavništvi v Frankfurtu in v Ljubljani, približal kupcem direktno na madžarskem tržišču.

Madžarska se je v zadnjem času izredno odprla v svet. Postala je atraktivna tako za vsakodnevno trgovino kakor za vlaganja. Hago, ki je že dosedaj vzdrževal dobre stike z madžarsko papirno industrijo, name-rava z novim predstavništvom v Budimpešti dodatno intenzivirati svoje mednarodno poslovanje.

Hago od ustanovitve l. 1987 opravlja predvsem uvozno-izvozne

posle za slovensko papirniško in grafično industrijo. V današnjih zaostrenih razmerah med drugim skrbi za to, da slovenske papirnice in tiskarne normalno dobivajo potrebno blago iz tujine — surovine, repromaterial in tudi naročila. Vnaprejšnja plačila, ki jih zahtevajo tuji dobavitelji, poravnava Hago, slovenska podjetja pa dolg večinoma vračajo z blagom za izvoz.

40 let Mohorjeve tiskarne

Pred kratkim je Mohorjeva tiskarna praznovala svoje štirideseto leto obstoja. Mnogi se še spominjajo prvih uslužbencev-pionirjev Sadjaka, A. Blažaja, Nachtigalla, Starca, Rehsmanna, Hočevarja in drugih, ki so z msgr. dr. Hornböckom, poznejšim dolgoletnim predsednikom Družbe sv. Mohorja, pripravili vse potrebno za obnovo in začetek tiskarne. Med glasnimi in prizadevnimi zagovorniki tiskarne so bili tudi znani prelat g. Podgorc, prelat g. Zechner in Odilo Hajnšek. Vse težave, ki so se porajale v začetku, so z velikim idealizmom mojstrsko prekoračili. Ti velikega spoštovanja vredni ljudje so vsadili seme, ki je do današnjega dne rodilo bogate sadeže. Daj Bog koroškim

Slovincem, da bi uspešno delovanje nikoli ne zamrlo.

G. msgr. dr. Hornböcka, ki je mnogo doprinesel k temu, nas pa lani zapustil in stopil v večnost, je kot predsednik Mohorjeve družbe nasledil g. mag. Ivan Olip, župnik v Šmarjeti v Rožu. Tudi njemu želimo, da bi Mohorjevo družbo vodil dalje po zlatih poteh in se vedno zavedal, da je prevzel nadvse pomembno nalogo.

Šolskim sestram, ki so prav tako od začetka pomagale in še pomagajo na vseh področjih Mohorjeve družbe, in vsem, ki so na katerikoli način delovali in delujejo v prid Mohorjeve družbe in njene tiskarne, velja tisočera zahvala. -ADKE-

Francu Türku so zadrugniki v Kotmari vasi zaupali poslovodstvo novega Zadruga-marketa. Poslovodja kotmirške Zadruga hoče skupno s petimi uslužbenci pospešiti uspešno poslovanje domačega podjetja. Še prav posebno poudarja, da se mora vsakemu kupcu v prenovljenih prostorih izkazati prijaznost in domačnost. Postrežba v obeh deželnih jezikih je zanj samoumevna. Tudi Kotmirčani bi se naj zavedali pomembnosti nakupa v domačem podjetju. Zadruga-market bo s svojimi ponudbami in servisom zagotovilo za kvaliteten in ugoden nakup.

Poslovodja Francej Türk pa bo s svojim znanjem gotovo prispeval k zadovoljstvu kupcev in k uspehu Zadruga-market.

KOROŠKI ODBOR SSK

Brošura o koroških Slovencih

Koroški odbor Svetovnega slovenskega kongresa je izdal posebno brošuro, v kateri je slovenska narodna skupnost na Koroškem predstavljena s svojimi kulturnimi, cerkvenimi, gospodarskimi in političnimi ustanovami. Razveseljiva novica ob robu: predsednik koroškega odbora Svetovnega slovenskega kongresa prof. Lojze Dolinar je postal na zasedanju v Ljubljani podpredsednik celotnega Svetovnega slovenskega kongresa.

Lojze Dolinar piše v uvodnih besedah te brošure naslednje: „Menimo namreč, da bomo mogli namen in cilj Svetovnega slovenskega kongresa uresničevati le tedaj, če se bomo Slovenci, ki nas je zgodovinska usoda raztrosila po vsej zemeljski obli, med seboj bolj spoznali, s tem pa vzpostavili bolj sproščeno komunikacijsko raven, ki je nujno potrebna za kakovostno sobivanje in nenazadnje za našo narodno preživetje.“ V prvi vrsti želi biti brošura zbornik podatkov o slovenski narodni strukturi na Koroškem.

V brošuri so predstavljeni delegati, ki so zastopali koroški odbor SSK. Zgodovinski pregled koroških Slovencev ima za izhodišče letnico okrog 550, ko so se v Vzhodnih Alpah naselili alpski Slovani, pregled pa zaključuje z letnico 1990, ko je bil na Koroškem kot eden izmed prvih pokrajinskih odborov SSK ustanovljen koroški odbor Svetovnega slovenskega kongresa.

Celovito podobo o slovenskem političnem, kulturnem, gospodarskem in cerkvenem življenju predstavljajo znamenite osebnosti koroških Slovencev. Dr. Janko Zerzer piše o kulturnem življenju koroških Slovencev, dr. Valentin Inzko o Cerkvi in koroških Slovencih, dr. Reginald Vospornik o publicistični dejavnosti koroških Slovencev, dr. Avgustin Malle o šolstvu na Koroškem, dipl. trg. Joza Habernik o slovenskem gospodarstvu na Koroškem, dr. Anton Koren o Mohorjevi, mag. Marjan Pipp o Narodnem svetu koroških Slovencev, Bernard Sadovnik o dejavnosti Kluba slovenskih občinskih odbornikov in dr. Marjan Sturm o Zvezi slovenskih organizacij.

Svoja pričakovanja o Sve-

tovnem slovenskem kongresu kot koroška Slovenca sta napisala prof. Jože Wakounig in Vincenc Gotthardt. Brošuro dopolnjujejo pomembnejši naslovi slovenskih kulturnih, političnih in cerkvenih ustanov. Objavljeni so tudi kontaktni naslovi slovenskih medijev in založb.

WILD zopet na boljšem

Velikovška firma WILD je prebolela krizni čas. V zadnjih mesecih namreč so naročila strahovito nazadovala. Delodajalec direktor Hans Peter Brutschy je bil skoraj že primoran, da 100 delojemalcem odpove službo. K sreči, pravzaprav zaradi agilnosti vodje Brutschyja, do tega ni prišlo. Firma Wild, ki sicer izdeluje natančne kovinske dele, je na medicinskem področju odkrila nove produkcijske možnosti in se jih takoj poslužila. Drugo novo udejstvovalno področje Wilda je izdelava kakovostnih merilnih sistemov. Direktor Brutschy je s tem preoblikoval strukturo odjemalcev in povrh našel dosti novih. Delojemalci, ki jim je grozila brezposelnost, pa bojo lahko spet z mirnim srcem spali oz. delali.

ČESTITAMO

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike **Ani Pa-sterk** v Kokju, **Jakiju Potočniku** v Goselni vasi in **Jakobu Wastlu** na Metlovi. Slavljencem vse najboljše, ter še na mnoga leta!

V Kotmari vasi je slavil 83. rojstni dan **Jaka Jakopič**. Za visok življenjski praznik vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Rojstni dan je obhajal **Hendrih Paulič** z Obirskega. Iskrene čestitke ter obilo zdravja in zadovoljstva tudi v prihodnje.

Osebni praznik je slavila **Ančka Apovnik**, Zdovčeva mama. Tudi njej iskrene čestitke in še na mnoga leta!

92. rojstni dan je slavila **Ana Mage-din** iz Borovelj. Ob tem visokem življenjskem prazniku vse najboljše, predvsem pa trdnega zdravja in božjega blagoslova!

V Gornji vasi pri Žvabeku je praznoval 65-letnico in god **Jakob Hirm**. Tudi njemu vse najboljše, zlasti mnogo uspeha pri negovanju rož!

Včeraj je slavila 79-letnico življenja **Ančka Petrač**. Ob tem visokem življenjskem prazniku vse najboljše in

še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

V Podkrajju pri Pliberku je slavil osebni praznik **Hanzej Ischep**. Tudi njemu iskreno čestitamo!

V Dvoru pri Pliberku je praznoval rojstni dan **Marjan Fera**. Uredništvo Našega tednika sodelavcu iskreno čestita ter mu želi mnogo zdravja.

Na Obirskem pri Železni Kapli je praznoval 40. rojstni dan **Berti Furjan**. Vse najboljše!

70. rojstni dan in god je obhajal **Jakob Kerbitz** iz Vogrč. Ob tem okroglem življenjskem prazniku vse najboljše.

Danieli in **Petru Prušniku** iz Spodnjih Borovelj pri Ledincah se je pred kratkim rodil sinček **Lukas**. Srečnima staršema, babici, dedeju in teti po tej poti iskreno čestita SPD Jepa-Baško jezero, posebno mladinska skupina. Mlademu Lukasu pa želimo mnogo zdravja in božjega blagoslova.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike župniku **Vinku Zaletelu** iz Vogrč, **Igorju Krautu** iz Bistrice in **Apoloniji Kulmeš** s Suhe. Vsem vse najboljše in še na mnoga zdrava leta.

Rožeško kulturno društvo „Peter Markovič“

je pripravilo za svoje člane in prijatelje letošnji poletni izlet in pripravilo lepo število od najmlajših do starejših izletnikov, ki jih je popeljal Franci Mečina z Reke najprej na Prvo deželno razstavo v St. Pavel v Labotski dolini, odkoder so se zagnali v Muzej na prostem v Stübing pri Grazu, kjer stoji cela vrsta odlično popravljenejnih kmečkih poslopj iz vseh krajev Avstrije. Razstavo so obiskovalci spet in spet primerjali z odlično knjigo profesorja Petra Fistra „Arhitektura Zilje, Roža in Podjune“, ki je bila lani v Knjižnem daru Mohorjeve družbe in predstavlja prav dragocen vir vsem tistim, ki jih naša kulturna dediščina zanima. In teh je vedno več! Kar dokazuje tudi lepa udeležba društvenega izleta iz Rožeka (glej sliko!).

Komelj: Po poteh Domnove čete

Zveza koroških partizanov (ZKP), Zveza koroških izseljencev (ZKI) in SPD Edinost Pliberk so v nedeljo, 26. malega srpana, vabili na pohod po poteh Domnove čete na Komelj.

12. oktobra 1944 so nacisti pri Apovniku na Komlju pobili 12 partizanov. ZKP jim je l. 1972 postavila spomenik v spomin.

Letošnjega spominskega pohoda se je udeležilo približno 200 ljudi, pretežni del je pripotoval iz sosednje Slovenije. Predsednik koroških partizanov Lipej Kolenik je pred spomenikom pozdravil navzoče, med njimi člana predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaža Kmecla, in v kratkem nagovoru poudaril pomembnost protifašističnega partizanskega gibanja za obstoj slovenskega naroda. Nadaljnji govorniki so bili še dr. Matjaž Kmecl, tajnik ZSO dr. Marjan Sturm, bivši general Osvobodilne fronte (OF) Dolničar ter novopečeni ekonomski svetnik mest. sv. Fric Kumer-Črčej. Franc Kuežnik je ljudstvubral iz pesniške zbirke Anite Hudl, zbor Edinost pod vodstvom Boža Hartmana pa je gostom zapel nekaj pesmi. S tem se je javni spored končal. Srečanje se je ob jedi, pijači in zabavi nadaljevalo in končalo pri Štibarju na Trati.

Biološke čistilne naprave namesto ustaljenih

- Za decentralne čistilne naprave
- Lobby graditeljev kanala bi „dobro“ zaslužil, ljudje pa bi „mastno“ plačali
- Ljudje, branite se pred lobbyjem graditeljev kanala in pred saj-ne-gre-drugače-politiki

Tako so se glasila gesla predavanja o alternativnih čistilnih napravah pretekli petek v polni Schwarzlnovi dvorani v Pliberku. Prireditelj je bila Mlada neodvisna lista (JUL) iz občine Bistrica nad Pliberkom.

Za kaj gre? Občini Pliberk (predvsem mesto Pliberk) in Bistrica nujno potrebujejo kanal za odpadne vode in čistilno napravo. Po sedanjih računih bi projekt stal okoli 300 milijonov šil., kar gotovo niso mačje solze. Vodja JUL Pepej Pototschnig je kritiziral obstoječi načrt in naštel glavne pomisleke: 1. samo ena centralna čistilna naprava, ki naj bi bila v okolici Doba pri Pliberku; 2. mnogo praznih kilometrov kanalskih cevi zaradi centralne naprave in s tem v zvezi nepotrebni visoki izdatki (80 % investicij bi požrl samo kanal, 20 % pa čistilna naprava) ter 3. ones-

naževanje okolja zaradi uporabe strupenih kemičnih snovi pri čiščenju vode.

JUL se je navedbeje posvetila temu problemu in na Štajerskem naletela na biološko, alternativno čistilno napravo, z nemškimi strokovnimi izrazom „Wurzelaumentsorgung“. Povabila je štajerskega strokovnjaka za vodno gospodarstvo dr. Korbo, da predstavi to napravo, ki je na Štajerskem in v Nemčiji že uspešno v uporabi.

Dr. Korba je dejal, da je decentralna čistilna naprava tehnično na isti ravni kakor ustaljena, vrhu tega je bolj gospodarsvena. Z dia-posnetki je razložil zasnovo in delovanje naprave, pri kateri rastline (trstje) prevzamejo delo strojev in uporabo kemičnih snovi. Vsak manjši kraj, lahko tudi posameznik, ima svojo čistilno

napravo, s čimer se preprečijo prazni kilometri kanalskih cevi. Nadaljnje prednosti biološke čistilne naprave so, da deluje na naravni podlagi, da producira manj blata, da je strega neznatna in da ne povzroča smradu. Na žalost so te naprave zaenkrat možne samo za privatna gospodinjstva na podeželju.

Predavanje, ki mu je sledila javna diskusija, je nedvomno pokazalo, da bodo pristojni občinski politiki morali obstoječi načrt premisliti in razglabljati o novi biološki alternativni ter njeni možni uresničitvi v občinah Pliberk in Bistrica. Kaže pa, da bodo ti pogovori potekali brez županov obeh občin, ker jih menda ta stvar ne zanima, saj se nista udeležila predavanja.

V Dvoru pri Pliberku je slavila 75. rojstni dan **MARIJA FERA**. Za visoki življenjski praznik vse najboljše, predvsem pa trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje EL Bistrica - Šmihel.

POMAGAJMO OMILITI ŠKODO

Škoda, ki je nastala pri okupaciji Slovenije, je zdavnaj preseгла vse prve domneve. Predvsem privatniki so utrpeli veliko škodo, saj jim zavarovalnice ne krijejo nastale škode. Nešteto državljanov Republike Slovenije je izgubilo svoje automobile, neštetim so vojaki z juga hudo poškodovali stanovanja.

Za te žrtve je Naš tednik skupno z drugimi slovenskimi ustanovami in organizacijami izvedel akcijo „Pomoč Sloveniji“. Doslej je na konto več kot 600.000 šilingov, ki jih bomo kmalu predali preko slovenske vlade posameznikom, ki so utrpeli posebno škodo.

Vsem, ki so že darovali, se na tem mestu iskreno zahvaljujemo, vse ostale pa naprošamo, da pomagajo s svojim prispevkom!

Marko Buchwald, Nonča vas; Gottfried in Maria Hajnžič, Dobrla vas; Anna Lukan, Zgornje Jezerce; Franz Oitzl, Brnca; Maria Wrulich, Celovec; Aloisia Zeichen, Ravne; Niko Krištof, Šmihel; Ana in Jože Pasterk, Kokje; Justina Brezjak, Žitara vas; Norbert Schluga, Bela pri Šmohorju; Jokej, Vida in Florian Logar; Ros. in Simon Lepuschitz, Podgorje; Autohaus Kaposi, Celovec; Heinrich Mikl, Diča vas; Alojz Krištof, Šmihel; Leopold Kassel, Bilčovs; Katarina Blüml, Št. Janž; Franc Merkač, Celovec; Raiffeisenbank Št. Andraž v Labotski dolini; August Eberwein, Replje; Michael Wuzze, Podgrad; družina Schuster, Rožek; župnijski urad Št. Peter na Vašinjah; Alois Aichholzer, Ledince; Johann Wuzella, Št. Jakob; Milka Kriegl, Zahomc; Johann Safran, Bilčovs; Maria Safran, Bilčovs; Stuač, Celovec; dr. Inzko, Sveče; Alca, Celovec; Hotel Pulverer, Bad Kleinkirchheim; dr. Milan Sienčnik, Dobrla vas; Franz Stern, Sele-Cerkev; Franjo Žnidar, Celovec; Bartel-Barkopa GmbH; dr. Pavel Zdovc, Dunaj; Elan GmbH, Brnca; Folti Pavlič, Hodiše; Dagobert Muller, Lanča vas; Albin Sglarovello, Bače; Evelin Burjak, Pliberk; Jožefa Hajnžič, Rebrca; Zdravko Oraže, Sele; Johann Keuschnig, Svatne; univ. prof. dr. Stanislaus Hafner, Graz; družina Buchwald, Nonča vas; dir. inž. Franz Pocheim, Wolfsberg; Franciska Košir, Celovec; Marija Sporn, Remšenik; Mici Krautzer, Št. Peter; družina Podrečnik, Dobrla vas; Pepca in Andrej Wakounig, Dvor; Ivanka Kos, Strpna vas; Maria Koss, Strpna vas; Vlado Rutar, Žitara vas; Miro Makija, Celovec; Peter Olip, Pliberk; Beton-Fertigteile-Industrie GmbH, Beljak; Johann Česen, Žihpolje; Rainhard Eder, Velikovec; Marija Wautischer, Velikovec; Peter Prušnik, Branča vas;

dr. Marko Dumpelnik, Mala vas; mag. Stefan Pinter, Svetna vas; družina Korenjak, Treblje; Katarina Petritsch, Beljak; Lovrenc Petričič, Št. Ilj; Marica Tischler, Celovec; Maria Mikl, Bače; Stefan Gregorič, Mala vas; Ivan Živkovič, Stranje; Maria Pipp-Kriegel, Celovec; Draga in Karel Smolle, Bistrica v Rožu; Janez Lesjak, Vrba; Anton Okorn, Nogradi; Maria Lepuschitz, Celovec; J. Havel, Globasnica; Anton Schuster, Št. Ožbolt; inž. Ronert Pintar, Celovec; Thomas Dobernik, Št. Jakob; Alojz Jenko; Ana Logar, Priblija vas; Bruno Sepin, Celovec; Janko Oitzl, Borovlje; Anna Dersula, Celovec; dir. Johann Millionig, Drašče; dipl. trg. Franz Hafner, Celovec; Schlick GMBH, Beljak; Antonič; inž. Günther Glawar, Nonča vas; Agnes Koller; Milena Pipp, Bistrica na Zilji; dr. Paul Apovnik, Velikovec; Trampitsch & Co., Celovec; obiskovalci „Peršmanove“ proslave; Amalija Brumnik, Dobrla vas; Konus GmbH, Pliberk; Simon Korenjak, Celovec; Willi Eisner, Vetrinj; Egon Wadlig, Beljak; Marta Velik, Sele-Zgornji Kot; Micka in Miro Mischkulnik, Velika vas; Sonja in Branko; Habernik; N. N., Nagelče; dr. Borročnik; dipl. inž. Franz Ebner, Kotmara vas; Ferroimpex; Franz

POMOČ SLOVENIJI
Zveza-Bank
številka konta:
35009
BLZ **39100**

Doda, Čahorče; Ferdinand Weiss, Borovlje; Greta Eichkitz, Borovlje; Magdalena Weiss; Plantev, Celovec; dipl. inž. Ferdinand Pusnik, Žihpolje; Jožef Logar, Konovece; Janez Hudl, Mala vas; Zbor Mojcey, Št. Ilj; dr. Franc Zwitter, Celovec; družina Vrečar, Kotmara vas; Ciril Opetnik, Pliberk; Felix Buchwald, Nonča vas; župnišče Loga vas; Stanko Olip, Bekštanj; Apolonija Schellander, Bilčovs; Gabriel, Struga; Stefanie Marko, Horce; Anna Laussegger, Struga; Hubert Zidej, Vogrče; Matilde Fido, Miklavčevo; Apolonija Podgorica, Galicija; Barbara Hirm, Galicija; Österreichische Kontrollbank, Dunaj; M. Št., Železna Kapla; Müller und Söhne, St. Gertraud; Katarina Fanzott, Loče; Matevž Nachbar, Čirkovče; Jože Kopeinig, Tinje; župnijski urad Radeš; Lindenthal, Šmarjeta; Rieder, Maishofen; Jože Skof, Vovbre; Franz Enggl, Dunaj; Tamburaški ansambel Loče; Smukovič, Loče; Terezija Čerhut, Loče; Urh Kassl, Podgorje; Mlekarna spodnje Koroške, Celovec; Hilda Lesjak, Bilčovs; Hilda Lesjak, Bilčovs; Julijana Stukelj, Škofji dvor; Marija Obid, Škofji dvor; Doroteja Samonig, Št. Jakob; Max Michor, Kotmara vas; Dominik Krušič, Kotmara vas; Paulina Michor, Kotmara vas; N. N., Celovec; Luzia Pirker, Brnca; Fa. Wuntschek, Nonča vas; Leopold Silan, Pogrče; Karl in Vida Rudolf, Loče; Raimund Vospornik, Vetrinj; Rupert Reichmann, Bilčovs; Andreja Marktl, Rankweil; dipl. trg. Milan Breznik, Celovec; župnišče Globasnica; Marko Trampusch, Dob; dr. Valentin Sima, Celovec; dr. A. Koren, Celovec.

Bralcem, katerih imena smo morda napačno napisali, se že vnaprej oprostamo.

Uredništvo NT

Čez noč, celo v prvi noči suverene Slovenije od 26. na 27. junij, je Dunajski povezovalni biro moral prestat svojo preskušnjo. Že do šestih zjutraj smo po naročilu obvestili vse pomembne osebnosti Avstrije in tudi drugih evropskih držav.

Prvi dve noči sta prinesli tudi prve strahovite skušnje. Medtem ko se je Avstrija, v prvi vrsti minister za zunanje zadeve Alois Mock, že od jeseni intenzivno pripravljala na nov položaj v Jugoslaviji, zlasti v Sloveniji, in jo je presenetil kvečjemu časovni trenutek, smo s telefonati z drugimi evropskimi stolnicami ugotovili, da Evropa leži v globokem spanju.

Tisti maloštevilni, ki so jih dosegli, so se delali neverne: Vojna? Kje?

KAREL SMOLLE

Kaj? V enem evropskem ministrstvu za zunanje zadeve smo naleteeli samo na enega „night-watchmana“ (nočnega čuvaja). Bili smo pretreseni.

Ali je lahko kdo spregledal znake na steni? Saj se je marsikaj oz. ni zgodilo že prej. Kršenje človekovih pravic federalnih organov Jugoslovanske ljudske armade (primer Kosovo) se ni brezpogojno mrzilo. Jugoslavija ni zahtevala — pod demokratičnim nadzorstvom — prvo mesto politike pred armado. Proti srbski ekspanziji na račun drugih narodov ali avtonomnih provinc niso zagrozili niti s kaznijo za kršitev zakonov.

Jugoslavija, katere prihodnost je preobremenjena z nerešenimi problemi, je z vso surovostjo Jugoslovanske ljudske armade potrkala na naša vrata. Po hladni vojni, popuščanju napetosti, razorožitvi, po sklepih KEVS, ki so ustvarila zaupanje, je nujno potrebno rešiti jugoslovansko krizo v njeni geopolitični zasnovi. Torej v prostoru, kjer obstaja.

Napačno je pravilo, po katerem je „boljša z vojaškim nasiljem ali mednarodnim pritiskom obstoječa država kakor številne decentralne avtonom-

DRUGAČNO MIŠLJENJE, KI NE BI ZAGOTOVILO PRIHODNOSTI SAMO SLOVENIJI

POMOČ EVROPE K EMANCIPACIJI

Včeraj še poslanec v državnem zboru, danes zastopnik interesov nove demokratične vlade Republike Slovenije na Dunaju: huda preizkušnja za Karla Smolleja in njegove sodelavce je prišla tako rekoč čez noč.

ne ali suverene državne enote“. Naspotno, vsiljiva je hitra okrepitev posameznih elementov nekdanjega jugoslovanskega državnega območja, da bi prav te elemente spravil v po-

ložaj medsebojnega partnerskega občevarjanja in izhajanja. Zahteva naj se takojšnja obsežna zaščita manjšin in narodnih skupnosti, ki naj vsebuje na posebnih področjih tudi ele-

DIE FURCHE

Die österreichische Wochenzeitung für Politik, Wirtschaft, Kultur und Religion

mente politične avtonomije tja do paradržavnih struktur, vključno gremij za poravnava preprirov.

Kaj bi bilo zdaj smiselno?

1. Sklicanje konference „KEVS jugovzhod“, ki bi ustvarila zaupanje. Ta naj bi bila redni organ balkanskih držav in vseh držav, ki mejijo na balkanske države. Konference naj bi se obvezno udeležile tudi posamezne regije in narodne skupnosti. „KEVS jugovzhod“ naj bi imela stalni biro z udeležbo Madžarske, Romunije, Bolgarije, Turčije, Grčije, Albanije, Slovenije, Hrvaške, Italije, Jugoslavije, Avstrije, in na njenem dnevnem redu naj bi bili zagotovitev zaščite narodnih skupnosti in demilitarizirana območja.

2. Izvedba posebne varnostne konference k zaključku varnostnega paketa Evropa-severovzhod z (opazovalno) udeležbo NATO in Sovjetske zveze.

Kakor zasnova ES-Evropa ne more biti zasnova celotne Evrope, tako tudi ni možno, da bi prenesli varnostne elemente NATO na celotno Evropo. Zaradi tega naj bi se Evropa razdelila na tri velike varnostne cone: na obstoječe področje NATO, na varnostno cono Evropa jug-jugovzhod in na varnostno cono Evropa-sever oz. severovzhod.

Potrebno je širše mišljenje

Naloga novih evropskih držav evropskega vzhoda in severovzhoda bi obstajala predvsem v tem, spoznati, da živijo samoodgovorno v določenem prostoru. Njihova zunanja politika mora vsebovati poleg elementov lastnega državnega egoizma nujno tudi elemente meddržavnih, sosednjedravnih in regionalnih, pa še širšepodročnih odnosov.

Zato so nove države vzhoda pobavljene, da se zlasti zunanje politično emancipirajo in postanejo su-

3. Sklicanje evropske varnostne konference s ciljem Združenih narodov Evrope, z lastnim varnostnim svetom ali eventualnim še učinkovitejšim varnostnim mehanizmom, uredba rednih konferenc držav regij in narodnih skupnosti, nacionalno mešana četa, ki bi bila upravičena segati vmes in s tem bila varnostni instrument. Končno naj se neha s parcialnim reševanjem evropskih problemov.

verene. Najde naj se mera med morda še razumljivim ogledom popka in globalno zasnovi.

Podlaga pa naj na vsak način ostane samoodločba narodov. Potemtakem naj se evropske države zavedajo, da Balkan ni le njihovo interesno območje, ampak da državam in narodom tega območja tudi pomagajo pri njihovem emancipacijskem stremljenju.

Vojni položaj Jugoslaviji vpliva na turistični promet na južnem Koroškem

Število turistov letos na južnem Koroškem nasplošno nazaduje v primeri s prejšnjimi leti. Gostilniški obrtniki navajajo kot edini glavni vzrok vojno stanje v Jugoslaviji oz. v Sloveniji. Tudi slovenski obrati čutijo izostanek gostov, ki so zaradi jugoslovanskih razmer preklicali rezervacije oz. spremenili cilj letovanja. NT je poizvedoval pri nekaterih slovenskih gostilniških obrtnikih.

Družina Wernig, kamping Rož-restaurant, Kočuha:

„Camping Rož bo letošnjo sezono zaključil z dokajšnjo izgubo, saj bo izostala kar tretjina najavljenih gostov, osebja pa je nastavljenega za naprej predvideno število turistov. Reklama za turisti, da je kamping Rož najjužnejši kamping Koroške, je bila letos za nas bumerang z negativnimi posledicami, ko je prišlo v sosednji Sloveniji do vojnih spopadov. Zaradi tega mnogo gostov ni prišlo.“

Lojze Gregorič, gostišče Juenna, Čepiče:

„Obžalujem slab sezonski začetek v juliju. Doslej je med potjo na dopust zašlo v naše gostišče

občutno manj gostov. Najbrž je za ta izostanek kriva vojna v Jugoslaviji. V nadaljnjem poletnem času pa pričakujem izboljšanje in vsaj delno pokritje dosedanje izgube.“

Anton Žužek, Parkhotel, Klopinj:

„Z letošnjo sezono sem zelo zadovoljen. Pri nas doslej ni bilo nobenih preklicev. Kot vsako leto v glavni sezoni so tudi v tem letu vse sobe zasedene. Zaradi razmer v Jugoslaviji nimamo večjega navala gostov.“

Adolf Pitzej, penzion, Zgornje Žamanje:

„Število naših gostov odgovarja vsakoletnemu povprečju. Da pri nas ni več turistov, ni kriva situa-

cija v Jugoslaviji oz. v Sloveniji. Zanimivo pa je, da število Nizozemcev in Nemcev vsako leto nazaduje, medtem ko Avstrijci prihajajo v vedno večjem številu. Letos ne bom imel izgube, vendar prav tako ne bogve kakšnega dobička.“

-adke-

Revija SODOBNOST o slovenski literaturi na Koroškem

V 1. številki revije SODOBNOST 1991 je objavljena razprava Borisa Paternuja, ki obravnava „Vprašanje zavrtosti in prostosti v slovenski književnosti na Koroškem“. Prof. Boris Paternu je o tej tematiki predaval oktobra 1990 na univerzi v Celovcu.

Paternu meni, da prihaja čas, ko postaja ločevanje slovenske literature po državnih mejah vse manj smiselno. „Tako ločevanje je prišlo nadnjod od zunaj, še posebej pod pritiskom blokovskih delitev sveta, ki so zarezale svoje meje tudi v zemljevid slovenske književnosti in v našo zavest o njej. Toda čas stvari premika in začnjenja brisati tudi shemo državnih meja, ki jo je politična zgodovina navrgla kulturi, v kateri te meje že prej niso bile tako zelo različne in bodo jutri še manj. Navsezadnje gre za književnost, ki kljub vsemu čuti, misli in diha v enem jeziku.“

V omenjeni razpravi skuša Paternu poiskati tiste skupne imenovalce, ki opredeljujejo slovensko literaturo ne glede na države, kjer nastaja. Pomembna je jezikovna norma in tradicija. Paternu ugotavlja, da ima sodobna slovenska književnost, nastajajoča na Koro-

Zanimive dokumentacije

škem, za seboj enako močno zavest o slovenski književni tradiciji od Trubarja do danes, kot jo ima matična. Poleg te zavesti pa je bila in je še v rahlih nastavkih prisotna tudi dimenzija strahu za jezik, za narodno skupnost na Koroškem. Jezikovna travma slovenske literature, ki nastaja na Koroškem, izvira tudi iz asimilacijskega pritiska. „Jezik, ki mu gre za elementarno preživetje, se boji tudi samega sebe, boji se svoje odtujitve od skupnosti. Dogaja se, da ne more drugače, kot da se oklene in drži skupne besede, kjer je več moči za preživetje. Postaja jezik ene same sporočilne frekvence in ne gre v novo poimenovanje stvari, metaforo višje vrste, ki je znamenje osebnega videnja sveta.“ Tej Paternujevi ugotovitvi o slovenskem literarnem ustvarjanju daje prav tudi pisatelj Janko Messner, ki spregovori o raztrganosti svoje literature med poezijo in politiko. „Že vidim, spet ne bo literarnega kruha iz teh preprostih političnih otrobov, pa sem sedel k mizi z resnim namenom, s trdnim sklepom: stkal bom iz snežink in sončnih žarkov idilo badgasteinsko . . .“

Slovenska literarna beseda na Koroškem je na eni strani plepletena z medvrstično izpo-

vedjo o preživetju slovenskega jezika, na drugi strani pa se je izkazala v skrajni jezikovni tvornosti in svobodnosti in seže čez meje knjižne in govorne norme. Florijan lipuš je eden redkih, ki mu je to uspelo.

Mladje 71

Tokratna 71. številka Mladja ponuja nad 100 strani literarnega branja in razprav o literaturi. Glavna urednica Maja Haderlap je v uvodnih besedah napisala, da navidez prevladujejo pesmi, „a ni lepšega, kot sprehod skozi razstavo ukradenih olj v domu iz besed, ki se sproti sestavlja in izginja“. Mladje je tudi tokrat ostalo zvesto tradiciji zadnjih števil: tudi tokrat ne predstavlja kašnega novega imena slovenske literature na Koroškem.

Šest sonetov po Alešu Debeljaku objavlja Fabjan Hafner, zasekano poezijo pa Jani Oswald. Koroške Slovence zastopa tudi še Tomaž Ogris, ki razpravlja o liku koroškega slovenskega učitelja. Takole opisuje Tomaž Ogris slovenskega učitelja: „Javni pozornosti je veliko bolj izpostavljen kot vsi drugi, denimo enojezični ali samo nemško govoreči učitelji, zato mora biti boljši od drugih, če sploh hoče obstati. To pa

pomeni, da mora biti zelo samozavesten, notranje utrjen, prizadeven in dobro izobražen, skratka, od Slovence pričakujejo več. Tudi to je pritisk, ki človeka, ki bi rad živel normalno kakor vsi drugi, žene v brezvoljnost, ravnodušje in prilaganje. Od zavednega Slovence se pričakuje, da je zavzet kulturni delavec, voditelj kulturnih skupin, zborov, zunajšolskih mladinskih dejavnosti, poleg tega pa še zagnan politični aktivist, vključen v narodne organizacije, politične stranke, učiteljska poklicna ali strokovna združenja. Obveščen naj bi bil o življenju Slovencev in o dogajanjih v krajih, kjer živijo Slovenci. To pomeni, da mora ob vsem drugem biti naročnik in bralec slovenskih časopisov, časnikov, publikacij in knjig.“ Ta strnjeni prikaz, ki ga je v svoji razpravi zarisal Tomaž Ogris, zelo natančno oriše podobo učitelja, kakršnega si večina koroških Slovencev predstavlja. Naslov za to razpravo „Hlapci ali idealisti?“ si je sposodil iz Cankarjevega Martina Kačurja, učitelja in nezlomljivega idealista.

V prevodu pesnika Andreja Kokota so objavljene pesniške stvaritve velikega prijatelja koroških Slovencev Michaela Guttenbrunnerja. Med njimi tudi pesem „Koroški Slovenec“: Preostala riba, / kjer je povodenj odvršala / in se umaknila. Le malo vode še. / Kmalu izsušen, zadušen, / s hrptom ob steni Karavank, / tako stoji tu./

V tej številki Mladja so objavljeni tudi spisi slovenskih dam o literarni ustvarjalnosti slovenskih žensk. Ta razmišljanja so bila predstavljena že na „Literarnem forumu“ v Celovcu. Pod naslovom „Slovenija, moja Afrika“ objavlja svoja razmišljanja o ustvarjalnosti žensk Silviya Borovnik. O ženski medizpovedjo in umetniško kreacijo razglablja Helga Glušič. Marjeta Novak-Kajzer raziskuje temeljne sestavine ženske proze.

O metodi medbesedilnosti v slovenskem jezikovnem prostoru govori besedilo Mirana Košute. Znanstvenik Pavel Stranj se je odpravil za Cankarjevimi sledovi v Trstu in iz njih skušal razbrati Cankarjev odnos do Trsta in do slovenskih tržaških delavcev. S svojim literarnim sporočilom so še zastopani Aleksa Šušulić, Marko Kravos, Miroslav Košuta, Susanna Tamaro in Uroš Zupan. Likovna izpoved v tem mladju je iz ateljeja Marjana Kravosa, umetnika iz Trsta.

Nekaj paberkov iz Celovškega Zvona IX/31

„Zdaj vemo, kdo je bil v Gregorčičevi pesniški viziji sovražnik, ki ‚prihrumel z gorkega bo juga‘. V šoli so nas učili, da je s tem mislil Italijane. / . . / Zdaj vemo, da je ta sovražnik (pri čemer uporabljamo to besedo le kot vojaški tehnični termin in ne za oznako odnosa do tega naroda) vojska, ki je formalno jugoslovanska, v resnici pa kajpada srbska, kakor je to vedno bila, od leta 1918 naprej.“

Vinko Ošlak,
v uvodniku
„Kje domovina si . . .“

majhnega, kar se da izbrisati. Narodnost je nekaj, kar človeka tudi določa. Če te je Bog poklical kot Slovenca, te je poklical kot Slovenca in te bo na koncu tudi sodil kot Slovenca. / . . / Človek se ne odreši samo z duhom, ampak s celoto svoje osebnosti, saj ljubezen potrebuje za uresničitev tudi telesnosti in snovnosti. In ena taka razsežnost, po kateri se uresničuje in določa ljubezen, je tudi narodnost.“

Marko Ivan Rupnik
v razmišljanju
„Biblično teološke
osnove narodne zvestobe“

močnejših narkotikov, kar jih je odkril človek. Pod vplivom njegovih izparin lahko vse ljudstvo izvaja sistematični program najbrezobzirnejše sebičnosti, ne da bi se količkaj zavedalo svoje moralne pokvarjenosti. Še več — nevarno se razdraži, če ga kdo opozori nanjo.“

Rabindranath Tagore
v razmišljanju
„Nacionalizem na Zahodu“

„Med narodi Prešernove zdravljice naj živi tudi slovenski; med prosto izvoljenimi postavami naj velja tudi slovenska.“

Uredniki Celovškega Zvona
v pozdravu samostojni
slovenski državi

„Narodnost pa ni kaj nepomembnega. Narodnost ni kaj

„In ideja Nacije je eden naj-

IKARUS z novim načinom teatra

V torek, 30. julija, ob 21. uri bo premiera nove priredbe teatra IKARUS z naslovom Materinska ljubezen/Mutterliebe — „Bitter ist es Mensch zu sein, wenn das Messer mit dem Menschen Bruderschaft schließt“ (Vesna Parun) v Theater im Landhauskeller. Nastopa Duo Performance v zasedbi Marije Konrad in Zdravka Haderlapa.

Vsebina priredbe je sožitje človeka in narave, v katero človek uničevalno posega in se s tem oddaljuje od nje. To se konča v katastrofi, ki je v tem, da je človek minljivo bitje, narava pa je neminljiva. Komur ta kratka vsebina ne uteši radovednosti, naj si gre ogledat premiero.

Gledališče IKARUS je mešanica plesnega teatra in teatra rekvizitov. Pobudnik Zdravko Haderlap sam ga imenuje koreografsko gledališče. IKARUS deluje na povsem eksperimentalni ravni. Težnjo postavlja predvsem na izrazne plese, na realno iz-

ražanje telesnih gibov, na delo z glasovi, z rekviziti in s prostorom ter na vsakršne izrazne kontraste. Gledališče želi pokazati nove poti za amaterski in profesionalni teater. Priredbe so eksperimentalni poizkus za oder umetne obrti (Kleinkunstbühne). Način tovrstne teatarske dejavnosti je na Koroškem povsem nov; že zaradi tega se spleča ogledati si to prireditev.

Predprodaja vstopnic: potovalni urad Springer, tel. (0463) 33 5 20-555, ali Theater im Landhauskeller, tel. (0463) 55 8 39.

LEV DETELA

V ljubljanski Moderni galeriji je do konca septembra na ogled 19. mednarodni grafični bienale. Gre za pregleden izbor najuglednejših grafičnih dosežkov iz 49 posameznih dežel. Pri tem bi težko našli kak skupen imenovalac, čeprav so tradicionalno „klasično“ grafiko v glavnem izpodrinili novi, tudi abstraktnejši in „modernejši“, na primer z računalništvom ali fotografijo povezani načini.

Grafika sodi med „tihe“, nekoliko zapostavljene likovne smeri. V Ljubljani že desetletja stoji v ospredju v suverenem izboru, ki v svetu velja za modernega oziroma avantgardističnega. Znano je, da ljubljanski bienale odpira vrata vedno znova tudi mlajšim,

Razvejenost 19. mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani

še nepriznanim umetnikom in novim umetniškim načinom. V tem smislu se je v slovenski televiziji izrazil tudi švicarski uveljavljeni umetnik Max Bill, ki so mu v okviru letošnjega 19. bienala v galeriji Cankarjevega doma pripravili posebno retrospektivno razstavo njegovih imenitnih grafik, za katere je značilna sinteza slikarske fantazije in matematično dosledne kombinacije na podlagi permutacije in njej podobnih sistemov. Hkrati je v galeriji Tivoli na ogled zelo impresiven in dosledno izdelan ciklus grafik (jedkanc in akvaint) pomembnega slovenskega slikarja Janeza Bernika, ki sodi med najkvalitetnejša doživetja letošnjega bienala nasploh.

V veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma, poleg katere je potekal zaradi jugoslovanske agresije proti Sloveniji okrnjeni prvi slovenski svetovni kongres, razstavljajo svoje velike grafične vizije nagrajenci iz prejšnjih let: Haydee Landing iz Portorika, Patric Mahon iz Kanade in Petar Wadegg iz Jugoslavije.

Posebna mednarodna žirija je določila dobitnike letošnjih nagrad. Veliko častno nagrado je prejel Emil Schumacher iz Nemčije, eno izmed nagrad pa tudi Nemeč A. R. Penck, ki je nedavno samostojno razstavil v Ljubljani. Eden od nagrajencev pa je že omenjeni Janez Bernik — z lepim izborom svojih tehnično in fantazijsko bogatih del v galeriji Tivoli.

Letos se je bienala udeležilo zelo veliko umetnikov iz Združenih držav Amerike (npr. nagrajenec David Salle). Izrazito učinkujejo Poljaki, Čehi in Japonci, četudi so njihovi stili zelo različni oz. heterogeni. Tudi Slovenci so se dobro odrezali na tem pomembnem slikarskem pregledu med domom in svetom.

Koncert Kozakov navdušil Kapelčane

Fara Železna Kapla je v petek, 19. 7. 1991, vabila na koncert Kozakov v prostori farne cerkve v Železni Kapli.

Koncert petih Kozakov je bil razdeljen na dva dela; prvi del — povzetki iz vzhodne maše, drugi del — narodne ruske pesmi.

Zahtevno petje uralskih Kozakov je zelo navdušilo številne poslušalce, čeprav je bila vstopnina znatna (120,—). Tistim, ki so se torej vseeno udeležili te redke in kakovostne ponudbe, pa ni bilo žal denarja.

Solidarnostni kulturni večer z ogroženo Slovenijo

30. julija ob 20. uri bodo dunajski Slovenci v gledališču Theater am Petersplatz priredili solidarnostni večer z ogroženo Slovenijo. Udeležili se ga bodo tudi avstrijski prijatelji in podporniki, zato bo prireditev v pretežni meri potekala v nemščini.

Po uvodnih besedah Leva Detela o SLOVENIJI DANES bodo avstrijski igralci brali tekste slovenskih avtorjev (med drugim protivojno črtico Ivana Cankarja Otroci in starci, pesmi Srečka Kosovela, Edvarda Kocbeka, Franceta

Balantiča, Kajetana Koviča, Daneta Zajca, Vena Tauferja, Tomaža Šalamuna, Svetlane Makarovič, Irene Žerjal in Gustava Januša ter aforizme Žarka Petana in Ivana Cimermana), s kritično in aktualno pesmijo Slovenska parabola bo nastopila na Dunaju živeča Milena Merlak, izvajali pa bodo tudi kompozicije Tomaža Sveteta po nemškem tekstu iste avtorice Tihožitje nasilja. Za ta večer je pisatelj Lojze Kovačič prispeval nov krajši tekst, na sporedu pa bo tudi aktualno razmišljanje Draga Jančarja. V posebnem bloku bodo nastopili s Slovenci povezani nemški avstrijski pisatelji Peter Paul Wiplinger,

Wolfgang Mayer König in Franz Krahberger, Lev Detela pa bo prebral svoj nemško napisani Slovenski vojni dnevnik, ki je nastajal prav ob zadnjih dogodkih v Sloveniji ob brezobzirnem napadu jugoslovanske armade na novo demokratično slovensko državo. (Odlomek iz njega je izšel 18. julija v dunajskem tedniku „Die Furche“.) Na solidarnostni prireditvi bodo sodelovali tudi avstrijski in slovenski igralci s klasičnimi in modernimi prispevki ter številni glasbeniki, Slovenci, Avstrijci in tujci, ki žive na Dunaju. Pričakujejo tudi ugledne goste iz političnega življenja.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 26. julij
Obdelava lesa (H. Lau-
segger).

SOBOTA, 27. julij
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 28. julij
6.30—7.00 Dobro jutro
na Koroškem. — Du-
hovna misel (p. Tone
Zajc, Lipa, Vrba).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 29. julij
Novo prvenstvo, nov
začetek, novi cilji. No-
gometna sezona
1991/92.

TOREK, 30. julij
Partnerski magazin.

SREDA, 31. julij
Glasbena središča.
21.05—22.00 „Poletje v
glasbi“ (mag. Andrej
Feinig).

ČETRTEK, 1. avgust
Rož — Podjuna — Zila

CELOVEC

RAZSTAVA GRAFIK MIHE MALEŠA
v Mohorjevi knjigarni v Celovcu je odprta od
ponedeljka do petka od 7.30 do 12.30 in od
14.00 do 18.00. ob sobotah pa od 7.30 do
12. ure.
Veselim se Vašega obiska!

RADIŠE

TEKMA KOSCEV
Čas: v nedeljo, 28. 7., ob 14. uri
Kraj: pri Cimpermanu v Verovcah
Prireditelj: SPD „Radiše“
Ob slabem vremenu bo tekma preložena za
teden dni!

BILČOVŠ

TENIŠKI TEČAJ
Vodi: Borut Okorn iz Ljubljane
INFO: 04228/2983
Cena: 10 ur — 300 šil. (za dve do štiri ose-
be), za člane popust!
Prireditelj: SPD „Bilka“ v Bilčovsu

BILČOVŠ — NA GORI
„N oč proti žanstvom“
Kraj: pri Košarju na Gori
Čas: v soboto, 3. 8., ob 20.30
Sodelujejo: Folklorna skupina SPD „Trta“
Žitara vas („Babja hojset“), „Tonč in Lojz“
Prireditelj: Vaščani pojo

OBIRSKO

KONCERT — v nedeljo, 11. 8., ob 10.30
Kraj: pri Župancu na Obirskem
Nastopata: Fantovski kvartet iz Šmarjete v
Rožu in Alpentrio Zeltweg iz Štajerske

ŠT. PRIMOŽ

KULTURNI VEČER
Čas: petek, 26. 7. 1991, ob 20.30
Kraj: Kulturni dom Št. Primož
Nastopajo: Mešani zbor in Mlajši mladinski
zbor SPD „Danica“, Moški zbor SPD „Va-
lentin Polanšek“
Prireditelj: SPD „Danica“

ZABLAŠKO JEZ.

KULTURNI VEČER
Čas: četrtek, 1. 8. 1991, ob 20.30
Kraj: Breznikov camp ob Zablaškem jezeru
Nastopata: mešani zbor SPD „Danica“, an-
sambel „Korenika“
Prireditelj: SPD „Danica“

**Jezikovnih počitnic
zaradi okupacije ne bo!**

Krščanska kulturna zveza in Za-
vod Republike Slovenije za šolstvo
obveščata vse starše, ki so prijavi-
li otroke na III. JEZIKOVNE POČIT-
NICE v Novem mestu, da teh počit-
nic letos ne bo! Kot je znano, je
jugoslovanska okupatorska arma-
da napadla samostojno Republiko
Slovenijo in s tem dejanjem destabi-
lizirala najmlajšo demokratično
državo v Evropi. Organizatorji za-
radi negotovih razmer v Republici
Sloveniji odpovedujemo letošnje
JEZIKOVNE POČITNICE v Novem
mestu. Zahvaljujemo se vsem star-
šem, ki so prijaviли otroke na Jezi-
kovne počitnice, in vsem starešim
gostiteljem iz Novega mesta ter
pedagogom, ki so že vse izvrstno
pripravili. Upamo, da bodo na-
slednje Jezikovne počitnice v po-
letnih mesecih 1992 v zares samo-
stojni, neodvisni in suvereni Re-
publiki Sloveniji.

Krščanska kulturna zveza, Celovec
Zavod Republike Slovenije
za šolstvo, Novo mesto

**Slovenska prosvetna zveza sporo-
ča:** Otroška likovna kolonija VUZENI-
CA bo letos prvič na Koroškem: Likov-
na kolonija bo
od 22. 8. do 25. 8.
v kulturnem domu na Radišah.

Otroci iz Slovenije, Tržaške in Pri-
morske bodo stanovali pri družinah na
Radišah. Otroci iz Koroške se bodo z
doma vozili na Radiše (če bo potrebo-
no, bomo poskrbeli prevoz ali
prenočišče). Likovni program bo vse-
boval slikanje (tempera) in risanje (ak-
varel), poleg tega pa bo preskrbljeno
tudi za izlete in družabnost.

Prijave pošljite **do 31. 7.** na Slovensko
prosvetno zvezo v Celovcu (pisмено
ali po telefonu).

Udeleženci naj bi bili stari med 9. in
15. letom (sprejeli pa bomo tudi
mlajše, če imajo veselje do likovnega
ustvarjanja.)

**Mlada Enotna lista (MEL) namerava
izdajati svoje glasilo.**

Namen lista bo, da predstavimo mla-
dinsko delovanje v naših občinah.

Imena listu še nismo izbrali. Zato Vas
naprošamo, da ne štedite z domislja-
mi in jih takoj pošljete na: MEL, Vik-
tringer Ring 26, 9020 Celovec.

Če želite, da bo list objektivni, nam
posredujte Vaše misli, želje, kriti-
ke...! — Torej, kogar srbijo prsti,
naj ne odlašajo s pisanjem! Če ne bo
Vaših prispevkov, boste morali brati
našo enolončnico.

Adrian Kert
Martin in
Zalka Kuchling

PECA

ŽEGNANJE PRI SEMIH UTAH
Čas: v nedeljo, 28. julija, od 8. ure zjutraj
naprej
Sporod: 10.30 koncert „Jauntaler Trach-
tenkapelle“
12.00 sv. maša z južnokoroškimi rogisti
Ob priliki 10-letnice žegnanja kapelice
bodo žegnali nova okna akademskega si-
likarja Bauerja iz Celovca. Do kapelice bo
možno priti tudi s sedežnico.

ROŽEK

Župnija Rožek vljudno vabi
vse farane in goste k obisku
posebnega verskega in kulturnega
dogodka.
V soboto, dne 27. julija 1991,
bo gospod župnik mag. Matthias
Oberascher bral v naši farni cerkvi
SV. MAŠO v pravoslavnem obredu vzhodne
Cerkve.
Začetek: 19.00 uri
Za glasbeni spored bo poskrbel pevski zbor
sv. Nikolaja iz Salzburga z izvornim liti-
rgičnim petjem (besedila bodo peli v nem-
škem prevodu).
Vesnilo bi nas, če bi Vas smeli pozdraviti pri
tej božji službi.
Prireditelj

ŠT. PAVEL

ROMANJE TREH DEŽEL V ŠT. PAVEL
pred konviktom, v soboto, 17. avg. 91
Sporod:
7.30 prihod avtobusov in avtomobilov
9.00 vaje za zборе
10.00 pevska vaja pred sv. mašo
10.30 sv. maša
12.30 srečanje udeležencev na sej-
mišču
13.00 — 14.00: odhod
Važno: Vsaka župnija naj pravočasno
organizira avtobuse!!!

**SLOVENSKA ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA**

Mikschallee 4, 9020 Celovec
telefon (04 63) 32 3 85

**Knjižna zbirka „S prvo malo enciklo-
pedijo do učenosti“**

Na kolesih in krilih. — Murska Sobota:
Pomurska založba, 1990. — 87 str.:
barvne ilustr.

Narava. — Murska Sobota: Pomurska
založba, 1990. — 87 str.: barvne ilustr.
Nebo in zemlja. — Murska Sobota: Po-
murska založba, 1990. — 87 str.: barv-
ne ilustr.

Neutrudne živali. — Murska Sobota:
Pomurska založba, 1990. — 87 str.:
barvne ilustr.

Od jutra do jutra. — Murska Sobota:
Pomurska založba, 1990. — 87 str.:
barvne ilustr.

Življenje v vodi. — Murska Sobota: Po-
murska založba, 1990. — 87 str.: barv-
ne ilustr.

OBVESTILO: Slovenska študijska
knjižnica bo meseca avgusta zaprta!

**KATOLIŠKA OTROŠKA
MLADINA**

išče od 1. sept. 1991
tajnico oz. tajnika

Morda iščeš tudi ti

- zanimivo dejavnost, polno sprememb,
pri kateri lahko razvijaš svoje sposobnosti
(npr. izdeluješ pripomočke za otroško delo,
pripravljaš prireditve oz. otroške praznike,
prirejaš šolanja voditeljev, gojiš stike s so-
delavci v farah, s škofijskim vodstvom...)
- delo s skupino častnih sodelavcev
- naloge, ki te izzivajo in bogatijo
- možnosti za samostojno delo

Iščemo nekoga, ki

- je kreativen in ima fantazijo
- ima zaključeno šolsko oz. poklicno izo-
brazbo
- ima praktične izkušnje z otroškimi sku-
pinami
- najvažnejše pa je: da ima veliko veselja
in energije za delo!

Če se zanišaš za to delo ali če koga
poznajo, ki se za to zanima, se priglasi pi-
smeno (s prošnjo za nastavitve, življenjepi-
som, spričevalom) do 30. 7. 1991 pri
Katoliškem delovnem odboru, Viktringer
Ring 26, 9020 Celovec/Klagenfurt.
Če te bomo našli, te ne bomo več iskali!

DUNAJ

**KULTURNI VEČER — ZVEZDA PRI ZVEZ-
DI, TODA VLADA DAN — Slovenska lirika,
proza in glasba**

Čas: v torek, 30. julija, ob 20. uri
Kraj: Ensembletheater am Petersplatz 1,
1010 Dunaj
Prireditelja: Slovenski kulturni center, Slo-
venski svetovni kongres
Sodelavci: Lev Detela, Milena Merlak-De-
tela, Franz Krahberger, Peter Paul Wipplinger,
Oda Thormeyer, Magdalena Knapp-
Meinzel, Carl Ferdinand Krazl, Janez
Miklič, Jernej Brence, Turan Kamerhan,
Blaženka Arnič, Ana Pušar-Jerič, Rezija —
Otto Jekel — režija

NAŠI TEHNIK — Lastnik (založnik in izdajatelj): društvo „Na-
rodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik
dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Stingler, Marjan Fern, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠI TEHNIK izhaja vsak petek. Naroča se na
naslov: „Naš tehnik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; te-
lefon uredništva, uprave in oglasnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350.— šil., Jugoslavija 900.—
Din., ostalo inozemstvo 550.— (800.— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8.— šil. (20.— Din.).

**Ob začetku nogometne
sezona 1991/92**

v ponedeljek, 29. julija 1991
27./28. julija se prične nova sezona v
koroški ligi. Letos s 16-imi klubi, teden
pozneje pa se bodo za prvenstvene
točke začeli boriti tudi v nižjih razredih.
Kot vsako leto so si moštva, o katerih
redno poročamo v slovenskem spore-
du, zastavila sezonski cilj. Slovenski at-
letski klub, ki se je okrepil, sodi tudi le-
tos med favorite za naslov prvaka v
koroški ligi. Novinec v vzhodni podligi,
Železna Kapla nima tako visokih ciljev,
prav tako ne Bilčovš. Zanimiv detalj ob
robu — že v prvem kolu gostijo kapelški
nogometaši bilčovško ekipo, ki gre v
novo sezono z novim trenerjem igral-
cem, domačinom Sigijem Hoblom.

**VABILO na
DEŽELNO ZBOROVANJE
SKUPNOSTI JUŽNO-
KOROŠKIH KMETOV**

ki bo v nedeljo,
28. julija,
ob 9.30
v Domu v Tinjah

Vsi delegati in delegatke
prisrčno vabljeni!

SODALITAS

Dom v Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

Od nedelje, 25. avg., od 15. ure do sobote, 31. avg., do 19. ure
SLIKANJE IKON
Voditeljica: Anica Vrečar

v nedeljo, 1. septembra
Vožnja na ogled pasijona v Šmarjeto na Gradiščanskem

od ponedeljka, 2. septembra do sobote, 7. septembra
POTOVANJE V RIM NA OGLED UMETNIN, nem.
Spremljavo: P. Cornelius Dings SSS

od sobote, 14. septembra, od 10. do 19. ure do nedelje, 15. septembra, od 10. do 15. ure
Intenzivni tečaj: ZDRAVSTVENA MASAŽA, nem.
(Shiatsu, akupresura...)
Voditelj: mag. dr. med. Christian Kobau, Beljak

od nedelje, 29. septembra, od 18. ure do srede, 2. oktobra, do 13. ure
Duhovne vaje za duhovnike: DUHOVNIK — VZGOJITELJ
Voditelj: Tone Ciglar SDB, Ljubljana

GALERIJA TINJE
Razstava del Anne Seifert (batik)
(Razstava traja do 30. julija 1991)

Poletna gledališka šola

Zaradi vojnih razmer smo poletno gledališko šolo v Radencih z začetka julija premaknili na konec meseca. Od 28. julija do 3. avgusta bodo tam zbrani mladi gledališčniki in se seznanjali z osnovami gledališke režije, dramaturgije, igre, otroškega gledališča in lutkovnega gledališča.

Delo bo potekalo po skupinah od 8 do 10 ljudi — od jutra do večera pod vodstvom Matjaža Pograjca, Aleksandra Jurca, Ludvika Bagarija, Tatjane Ažman... Otroško gledališče bo v rokah Eke Vogelneke.

Tema lutkovnega gledališča je letos **NAMIZNA PRSTNA LUTKA**, ki je zelo primerna za lutkovni kabaret. Lutkarje bosta vodila Stefka Miteva — delavnica — in Uroš Trefalt — teorija, oba diplomanta praške DAMU.

Delo v glasbeni delavnici bo potekalo pod vodstvom komponista Mitja Vrhovnika Smrekarja. V njej bodo seminaristi komponirali glasbo za svoje produkcije, ki bodo predvidoma zadnji dan — v soboto, 3. avgusta, na vseh koncih Radenec.

Informacije: ZKOS, Kidričeva 5, tel. (061) 211 828, int. 14 ali 217 860.

SELE

Maša na Košuti (Košutnikov turm) v nedeljo, 28. 7., ob 12. uri
Prireditelj: DSG Sele

SELE-BOROVNICA GASILSKA VESELICA v okviru SELSKEGA ŽEGNANJA

Čas: v nedeljo, 18. 8., ob 12. uri

Igra: Ansambel „Sava kvintet“

Československa umelecka agentura „Pragokonzert“ in Slovensko kulturno društvo Globasnica prezentirata

MAGIČNO-HUMORISTIČNO REVIJO

KELLNERS

(kulturno umetniška skupina iz ČSFR, iz Prage)

v nedeljo, 28. 7., ob 20.30 pri Šoštarju v Globasnici

- črni kabinet
- moderna magija
- veliko humorja in drugih atrakcij
- češkoslovaška folklor
- predstavitev čeških narodnih pesmi in plesov

V vsakem programu asistira popularni humorist Zdenko Kellner. Zanimiv program, ki traja več kot dve uri! Dva vagona rekvizitov — bogata dekoracija — lastna scena! Vljudno vabljeni!

KAJZAZE, BILČOVŠ

Gostišče KOREN vabi na **LETNI SEMENJ, ki bo v nedeljo, 28. julija**

Na jedilniku si boste lahko izbrali odlične sejmne specialitete, za ples in zabavo pa bo igral **TRIO BLED** iz Slovenije.

Ob 22. uri pa bo nastopila tudi priljubljena fantovska skupina **VAŠČANI POJO** pod vodstvom prof. Jožka Kovačiča.

Čas: ob 20. uri

Prosti vstop. Vašega obiska se veseli družina Koren.

Tradicionalno folklorno srečanje

SPD „Zarja“ v Železni Kapli vabi na

tradicionalno folklorno srečanje folklornih skupin in godb iz

Slovenije in Koroške **v nedeljo, 28. julija, ob 14. uri sprevid skozi trg Železna Kapla, ob 15. uri predstavitev skupin in programa pred hotelom OBIR, nato veselica z ansamblom DRAVA**

Otroška skupina Palčki v Pliberku

išče mamo, ki se hoče spet zaposliti za varstvo otrok v starosti od 1. do 4. leta. Celodnevna zaposlitev od 10. do 17. ure. Ker je otroška skupina dvojezična, je potrebno znanje slovenščine. Interesentke se naj javijo pri Heleni Breitfuß-Valeško, Bahnhofstr. 22 v Pliberku ali po telefonu (0 42 35) 34 82.

Lovci pozor!

Prodajam lovske pse (tirolske brake, črno-rdeče). Starši z rodovnikom.

Telefon (0 42 27) 72 27.

FESTIVAL RADOVLJICA 1991

Nedelja, 28. 7.: dr. Hermann Buchner (Avstrija), One Man Show — evropska zgodnja glasba od 12. do 16. stoletja;

sreda, 31. 7.: Modus Vivendi — izraelski komorni ansambel, židovska glasba skozi stoletja;

petek, 2. 8.: Shalev Adel (Izrael): čembalo, dela Johanna Sebastiana Bacha;

nedelja, 4. 8.: Kecskés Ensemble — madžarski ansambel za staro glasbo, János Kájoni: Cationale Catholicum (1976).

Častni svet: Milan Kučan, dr. France Bučar, Lojze Peterle, inž. Vladimir Černe.

NA KMETIJSKEM SEKTORJU LAHKO V DOMAČI ZADRUGI NA VELIKO IZBIRATE OD KRMIL DO KMETIJSKEGA ORODJA

VELIKA IZBIRA . . .

- . . . humusov, vrtnega orodja in različnih semen
- . . . lakov, barv in impregnacijskih tekočin za les
- . . . gradbenih materialov

OBIŠČITE TUDI NAŠO FILIJALO V BILČOVŠU

ZADRUGA-MARKET
KOTMARA VAS / KÖTTMANNSDORF

Tel.: 0 42 20 / 22 42

MILAN ORAŽE (spredaj — tretji od leve) je že polnovredna oseba pri FC Tirolo. Tega ne kaže le skupinska slika, temveč je sam dokazal na tekmah za Intertoto-cup, ko je na treh tekmah povsem zadovoljivo branil. Čeprav je prejel tri zadetke (2 x proti FC Lugano), je bil kljub temu s svojim nastopom zadovoljen. Zdaj pa čaka na prilžnost v prvenstvu, kajti po mnenju poznavalcev (menda) standardni vratar Hassler ni nič boljši od njega.

FRANC GOSTENČNIK: MOJE MNENJE

Naslednji teden (3.—4. 8. 1991) začetek prvenstva tudi v spodnjih razredih: Kakšne možnosti imajo naše ekipe?

Franc Gostenčnik z Raven na Koroškem (trenutno trener v Šmihelu) iz 1966. leta prvič prevzel mesto trenerja na avstrijskem Koroškem (v Pliberku), ter nato brez prekinitve služil kot trener pri raznih koroških nogometnih klubih. Treniral je Pliberk, Šmihel, Metlovo, Globasnico, Žitaro vasi in tudi SAK. Rad se spominja lepih nogometnih trenutkov. V lepem spominu mu je ostala tekma iz leta 1972, ko je SAK 10. oktobra na tujem premagal Žitaro vas... O novi nogometni sezoni v podligi vzhod, v 1. razredu D in v 2. razredu E smo mu postavili tri vprašanja.

- 1. Kandidati za 1. mesto?
2. Ogrožane ekipe za izpad?
3. Možnosti ekip, o katerih NT tedensko poroča?

PODLIGA VZHOD:

1. Najboljše možnosti za naslov prvaka ima brez dvoma ATUS Borovlje, ki je letos iz koroške lige izpadel. Moštvo je zelo izkušeno in tudi dobro uigrano, razen tega se znajo boriti. Mislim, da bo pomembno vlogo igralo tudi moštvo iz Železne Kaple, ki je že v 1. razredu zaradi neuklonljive volje do zmage napravilo name globok vtis. Tudi Velikovec in Vetrinj bosta vohala po 1. mestu.

2. Proti izpadu se bosta v prvi vrsti borili ekipe iz Mostiča in iz Trnje vasi (ASV), pa verjetno tudi iz Bilčovsa. Mostič in ASV se sicer vedno ojačata, vendar nimata prave uigrane ekipe. Ravno to ekipi zelo slabi.

3. Nova ekipa v Podligi, Železna Kapla, se je pod trenerjem Ferom zelo stopnjevala in za vse presenetljivo odskočila na vlak v podligo. Moštvo se bistveno ni spremenilo in ravno to se mi zdi pomembno, kajti igralci, ki so postali prvaki v 1. razredu, so tudi v podligi sposobni uspešno tekmovali. Zame Kapelčani štejejo celo med najboljše ekipe.

Bilčovščani so pridobili novega trenerja (Sigija Hobla), ki je istočasno tudi igralec. Ker je Sigi moj dober prijatelj, mu želim vse najboljše. Vendar kljub temu menim, da se bo Bilčovs tokrat boril proti izpadu. Težave bodo verjetno z vratarjem Katnikom, ki je zaposlen tudi pri celovski Austriji. Dvema kmetoma ne moreš služiti, pravi pregovor, zato bodo tukaj gotovo nastale težave.

1. RAZRED D:

1. Najboljše možnosti za naslov prvaka imata Ruda in Metlova. Obe ekipi sta zelo zreli, prav tako razpolagata z zelo izenačenim kadrom. Ker je v 1. razredu težko postati prvaki, bo prvenstvo do zadnjega napeto.

2. V 1. razredu so moštva zelo izenačena, zato je o ogroženih ekipah skoraj nemogoče govoriti. Na vsak način se Šmihel in Globasnica ne bosta borili proti izpadu.

3. Cilj Šmihelčanov je mesto blizu vrha, o čemer sem sam kot trener moštva tudi prepričan.

Nekaj standardnih igralcev še ne trenira, zato pa bom dal prilžnost nekaterim mladim. Drugo leto bo cilj v Šmihelu zastavljen bistveno višje, namreč 1. mesto.

Globošani so se z novim trenerjem in legionarjem močno ojačili. Če se ekipa od lanske sezone ne bo bistveno spremenila, bodo tudi Globošani zreli za mesto v prvi peterici. Novi legionar Hren je izredno igralec, in bo Globošane gotovo večkrat navdušil.

2. RAZRED E:

1. Favorit v 2. razredu E je moštvo iz Sel, ki je prejšnjo sezono doseglo 2. mesto. Sicer pa za 1. mesto ni veliko kandidatov.

2. —

3. Travniki kot igralec je zelo močan, kot trener se pa mora še uveljaviti. Selanom naj bo v zglede moštvo oz. volja Kapelčanov, kajti samo tako lahko uspejo. Prepričan pa sem, da bo trener Travniki moštvo vedno dobro pripravil na prvenstvene tekme.

SAK: zelo težke naloge čakajo že na začetku

OSTRA REAKCIJA VODSTVA NA PORAZ V MESTNEM POKALU

Po odhodu Lojzeta Sadjaka:

Bo manjkal defenzivni igralec?

Lojze Sadjak je zapustil veliko vrzel v moštvo. Čeprav je SAK intenzivno iskal nadomestilo, ga ni našel. Že v prvih tekmah se je izkazalo, da v obrambi manjka močan igralec, kot je bil Lojze. Trener dr. Ramšak je preizkušal že nekatere variante s Francem Sadjakom in Aleksandrom Čertovom. Tudi Marijana Sadjaka je že preizkusil v obrambi, toda prave rešitve še ni našel.

V klubu se že bojijo, da bi to bila letos velika slaba točka SAK.

Prvenstvo v koroški ligi se bo pričelo že konec tedna. SAK ima doma v gosteh Klopinj, že v sredo pa mora v pokalu nastopiti v Brežah. V 2. kolu pa čaka na tujem Matrei. Torej čakata razen prve tekme dve težki nalogi.

V nedeljo (18.00) doma proti Klopinju je na papirju SAK favorit. Toda hudič nikoli ne spi, vedo pri SAK. Zato hočejo igrati s polno koncentracijo. Tega pa igralci očitno niso storili pretekli konec tedna v pokalu mesta Celovec. V odločilni tekmi je prva ekipa podlegla Vetrinju z 1:3. Že dan poprej pa je rezervno moštvo podleglo HSV z 1:2. Tako je postal SAK med 12 moštvi le tretji.

Pred podobnim presenečenjem je trener dr. Ivan Ramšak svoje moštvo resno posvaril. Vodstvo SAK je na poraz proti Vetrinju reagiralo zelo energično. Za 3. mesto je SAK dobil od mesta Celovec trenerke, ki pa jih bo zdaj obleklo moštvo „pod 19“.

V prvi tekmi bo od dveh legionarjev najprej zaigral Rade Savič. Bradžan-

novič pa bo oblekel dres v pokalu proti Brežah. Kdo bo igral v prvenstvu, bo odločala forma obeh igralcev ter potreba moštva. Na vsak način

noben nima zagotovljenega mesta v moštvo.

Zaradi političnih razmer v Sloveniji SAK letos ni šel na priprave. Zato je treniral vsak dan v Grabštanju, kjer zdaj redno trenira. V Celovcu je namreč Koschatovo igrišče v zelo slabem stanju; v Annabichlu so zdaj uredili igrišče, ki je povsod vsaj zeleno.

SAK — KLOPINJ:

v nedeljo, 28. julija 1991, ob 18. uri, na igrišču v Annabichlu

SAK bo verjetno igral v sledeči postavi: Preschern; Savič, Kreutz, F. Sadjak, Pappler, Čertov, Galo, M. Sadjak, Blažej, Urschitz, Lippusch; (Wastian, Kert, Hober, Ramšak, Sienčnik)

Pri Klopinju bosta igrala nogometaša SAK Igor Ogris in Marko Wieser, Tonči Blajns pa se je poškodoval in je bil operiran. Igral bo lahko šele čez dva meseca.

Predtekma ob 16. uri: SAK pod 19 — Klopinj pod 19

Koroška liga 1. kolo: 1. kolo (27./28. 7.): WAC — Breže, VSV — Matrei, SAK — Klopinj, ASK — Št. Vid, Wietersdorf — Mölltal, Lendorf — Trg, Lienz — Pliberk, Treibach — Wolfsberg.

Se še spomnite zmag proti LASK-u in Steyru?

V sredo 1. kolo v avstrijskem pokalu:

V 2. kolu bi čakal na SAK Sturm Graz...

V sredo, 31. 7. 1991, ob 18. uri igra SAK v 1. kolu na tujem v Brežah. Vsekakor je to zelo težka naloga, saj je na malem igrišču zelo težko igrati. Toda SAK je optimističen, saj smeta igrati oba legionarja Savič in Bradžanovič, teoretično bi celo lahko igral še Stanisavljevič, ki je še prijavljen pri SAK in išče v Bosni nov klub. V 2. kolu bi 15. avgusta v Celovcu čakal Sturm Graz, ki letos igra v evropskem pokalu.

Torej bi morali igralci biti dovolj motivirani. V zadnjih petih tekmah so Breže samo enkrat zmagale doma proti SAK.

Tako je SAK igral v zadnjih petih letih v Brežah:

- 1990/91 Breže — SAK 0:1
1989/90 Breže — SAK 1:1
1988/89 Breže — SAK 0:3
1987/88 Breže — SAK 1:0
1986/87 Breže — SAK 0:1

Avstrijski pokal, 1. kolo

V sredo, 31. avgusta, ob 18. uri, v Brežah

Breže — SAK

Sodnik: Anton Aichholzer

KOMENTAR TEDNA

GERDI SPRINGER
Strokovnjak in poznavalec koroškega nogometa

Konec tedna se tudi v koroški ligi začne nova prvenstvena sezona, ki obeta gledalcem izredno napete tekme. Zdi se mi, da bo tudi tokrat prvenstvo do zadnjega napeto, kajti kar nekaj moštev je sposobno na koncu osvojiti 1. mesto.

Zame je največji favorit moštvo iz Wolfsberga, ki je letos izpadlo iz 2. lige. Sicer nimajo nobenega izrednega posameznega igralca, dobrih povprečnih igralcev, ki so kot moštvo zelo uigrani, pa imajo veliko. Razen tega imajo igralci prednost izkušenosti, ki so si jo pridobili v 2. ligi. Na žalost pa je klub zapustil Kirisits, s katerim bi bila ekipa

Boj za 1. mesto med WAC in SAK

v koroški ligi skorajda nepremagljiva.

Najhujši nasprotnik WAC pa bo verjetno SAK, ki je prav tako zelo uigrano moštvo. Škoda, da so oddali Lojzeja Sadjaka, s katerim bi bil SAK znatno močnejši. Razbila so se tudi poganjanja za Wölbla, ki bi pri SAK in pod trenerjem Ramšakom zagotovo še bolj zaživel. Zdi se mi, da SAK niti nece igrati za 1. mesto, kajti sicer bi se klub še malo bolj okrepil in bil tako zrel za mesto prvaka. Čeprav SAK razpolaga s trenerjem Ramšakom, ki je v svojih očeh med najboljšimi trenerji na Koroškem, bo ekipi na koncu prvenstva le težko uspelo izpodrinuti WAC s prvega mesta.

V ožjem krogu favoritov pa sta še Lienz in Trg, predvsem pa Pliberk. Pliberk je ekipa, ki se je z Wöblom zmožna precej stopnjevati.

Proti izpadu pa se bodo borili Mölltal, Lendorf in verjetno tudi Treibach. Za vse ekipe pa bo zelo pomembna začetna tekma. Zdi se mi, da ima tu SAK s Klopinjem nasprotnika, katerega bo jasno premagal.

Podcenjevati pa tudi Klopinja ne smeš.

SAK Fan-klub sporoča:

V Brežah se srečamo vsi navijači in pristaši SAK na desni strani pri vhodu

Druge tekme koroških moštev:

ATSV Wolfsberg — WAC (2. kolo Spittal), TSU Matrei — Pliberk (2. kolo LASK), Lienz — Trg (2. kolo VOEST)

Tako so pisali drugi časopisi:

KÄRNTNER TAGESZEITUNG: DALANOVIČ WAR UNBEZWINGBAR

Ganz Kärnten freut sich mit dem SAK. Der Ligaklub war sensationell den LASK aus dem ÖFB-Cup.

KRONEN ZEITUNG: WIE ANGESAGT! DALANOVIČ STAHL LINDENBERGER SHOW!

SAK gelang die Cup-Sensation gegen LASK. 0:0 nach 120 Minuten — und den Elfer-Krimi gewann die Jagodič-Truppe dann mit 3:2. „Da staunten die 2200 Zuschauer. Der SAK bot keine Abwehrschlacht. Nein, er spielte frech, und ein Unterschied von drei Klassen war mit freiem Auge nicht erkennbar.“

3. kolo avstrijskega pokala: 2000 gledalcev in odlični nastopi slovenskih nogometašev. Največji uspeh v zgodovini kluba: SAK premagal I. ligo LASK. Oče uspeha vratar Dalanovič je branil enajstmetrovki... Postali bomo prvaki.

Največji uspeh v zgodovini kluba: SAK premagal I. ligo LASK

Oče uspeha vratar Dalanovič je branil enajstmetrovki... Postali bomo prvaki.

Kdo si to ni mislil? Slovenski atletski klub je v 3. kolu avstrijskega pokala postal prvi slovenski klub, ki je dosegel prvo zmago v zgodovini kluba. SAK je premagal I. ligo LASK z 3:2. Vredno je omeniti, da je SAK v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit. SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit.

SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit. SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit.

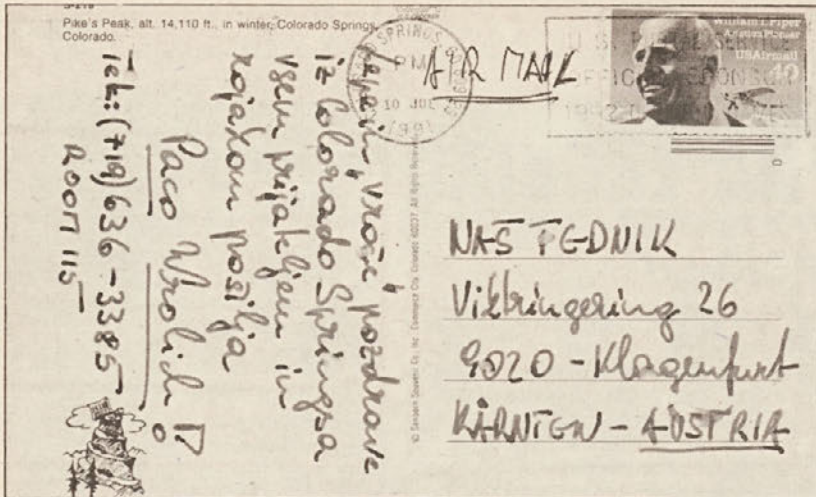
SAK — LASK 0:0, v streljajoči enajstmetrovki 3:2. SAK je premagal I. ligo LASK z 3:2. Vredno je omeniti, da je SAK v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit.

SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit. SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit.

SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit. SAK je v tej tekmi igral s polno koncentracijo in da je vratar Dalanovič bil izredno učinkovit.

Tako smo lahko leta 1987 poročali o velikem uspehu.

„Paco“ pošilja pozdrave iz Colorada

Pred tednom dni je Peter Wrolich v Združenih državah Amerike dosegel na svetovnem kolesarskem prvenstvu 11. mesto. Iz Colorado Springsa mladi športnik pošilja „vroče“ pozdrave, za katere se mu tudi v imenu bralcev lepo zahvalujemo in mu še enkrat čestitamo k velikemu uspehu.

Med gosti so bili tudi bivši deželni glavar Hans Sima, podjetnik Valentin Krof, občinski odbornik Blaž Kordesch in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc (z leve).

PRI ČRČEJU

POČASTILI EKONOMSKEGA SVETNIKA

V začetku julija je mestni svetnik Fric Kumer z Blata pri Pliberku bil na Dunaju imenovan za ekonomskega svetnika. Preteklo soboto so ta dogodek primerno „prilili“. Pri Črčeju na Blatu se je zbrala cela vas ter vrsta odličnih gostov.

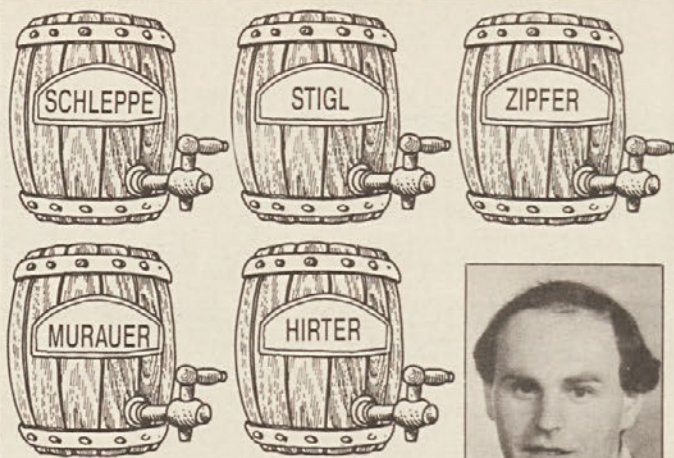
Med drugimi so prišli predsednik Narodnega sveta dr. **Matevž Grilc**, predsednik deželne Enotne liste **Andrej Wakounig**, bivši deželni glavar **Hans Sima**, dv. sv. dr. **Pavel Apovnik**, direktor deželnega finančnega urada

Lorber, župan občine Pliberk **mag. Raimund Grilc**, tajnik ZSO **dr. Marijan Sturm** in generalni konzul SFR Jugoslavije **Marijan Majcen**.

Slavje so zaokročili pevci Kralja Matjaža. Številni govorniki so ovrednotili delo in zasluge novega ekonomskega svetnika, ki pa je „rože“ dal kar naprej celotnemu slovenskemu samostojnemu volilnemu nastopanju, katerega je merodajno sokrojil že Črčejev oče, ek. sv. Mirko Kumer-Črčej.

„Naslov ekonomskega svetnika ni bil podeljen samo meni, ampak je priznanje našemu domačemu kmetu in človeku. Podelitev je sicer že znak, da sem postal že star, ampak kljub temu se bom v prihodnje po svojih močeh še dalje trudil za naše domače ljudi.“

Ekonomski svetnik Fric Kumer

PLIBERČANI, KATERO PIVO BOSTE ZDAJ PILI?

V soboto 5 različnih sodov piva pri Mikicu

Pri Mikicu bo v soboto na pokušnji pet sodov piva.

Po zaprtju pivovarne Sorgendorf se je večina gostilničarjev iz Pliberka in okolice odločila, da bo iz protesta zamenjala pivo, ki ga prodaja. Za katero pivo se bodo zdaj gostilničarji odločili? „Seveda za tisto, ki ga gosti radi pijejo,“ si je rekel pliberški konditor Erich Mikic. V soboto, 27. julija, bo od 9. ure naprej pri Mikicu na razpolago pet različnih piv, ki jih bodo lahko gosti brezplačno pokušali in ocenjevali.

„Tako bodo moji gosti sami lahko odločili, katero pivo bodo pili,“ pravi šef Erich Mikic. Podobne akcije bodo kmalu izvedli tudi v drugih gostilnah, pa tudi trgovine bodo ponudile svojim kupcem več vrst piv — manjkal pa bo menda samo Gösser.

So prišli počastiti ekonomskega svetnika (z leve): župan mag. Raimund Grilc, ek. sv. Fric Kumer, podžupan Jože Partl, predsednik EL Andrej Wakounig in šef finančnega urada Siegfried Lorber.

Foto: Fera